

پروشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

رتال جامع علوم انسانی

پشتیبان

درآمدی بر

جریان شناسی چهره‌های رجال

در تاریخ معاصر ایران

همه می‌دانیم که ایران در عصر حاضر کمابیش صحنه حضور فرهنگی، سیاسی، اقتصادی و حتی نظامی شماری از کشورهای قدرتمند بیگانه بوده است. کشورهای بیگانه به انگیزه سلطه‌گستری و انتفاع شخصی در کشور ما حضور می‌یافته‌اند. و لذا همیشه به دنبال گروه‌ها، احزاب و یا چهره‌ها و اشخاصی بوده‌اند که به ظاهر شهر وند ایران بوده ولی در راستای تأمین منافع و پیشبرد برنامه‌های مورد نظر آنان عمل نمایند. از طرف دیگر در طول یک صد سال اخیر تعداد کسانی که به ارزشها و آرمانهای میهنی و ملی و مذهبی خود پشت کرده و عملاً خود را با اهداف و برنامه‌های بیگانگان هماهنگ و همسو ساخته‌اند، اندک نیست. چنان که راد مردان و شیر زنان اصیلی که در این صحنه غمبار حتی به قیمت فدا کردن زندگی و بذل مال و جان خویش با آن گروه و حامیان خارجی و داخلی‌شان در افتاده و شکوهی از مقاومت، مرورت و مبارزه آفریده‌اند نیز، کم نبوده‌اند. مجموع چهره‌ها و شخصیت‌های فعال در این دو

صحنه منازعه همانها هستند که مصادیق بیرونی «چهره‌ها و رجال در تاریخ معاصر ایران» را تشکیل می‌دهند. با توجه به مواضع و وابستگیهای چهرگان به یکی از جریانهای فکری و فرهنگی و یا سیاسی است که اصطلاح «جریان شناسی رجال» مفهوم پیدا می‌کند. شناختن جزئیات و ابعاد مختلف زندگی چهرگان و مشخص ساختن وابستگیهای جریانی آنان یکی از کارهای ضروری در مطالعه تاریخ معاصر ایران است. اگر کلید اصلی فهم تاریخ معاصر ایران، انجام این مطالعه جریان شناختی نباشد به یقین یکی از کلیدهای اصلی آن به شمار می‌رود.

شناختن جزئیات و ابعاد مختلف
زندگی چهرگان و مشخص ساختن
وابستگیهای جریانی آنان یکی از
کارهای ضروری در مطالعه تاریخ
معاصر ایران است. اگر کلید اصلی
فهم تاریخ معاصر ایران، انجام این
مطالعه جریان شناختی نباشد به
یقین یکی از کلیدهای اصلی آن به
شمار می‌رود.

به این منظور
می‌باید جریانهای
فعال در تاریخ معاصر
ایران مورد شناسایی
قرار بگیرند و اهم
چهره‌ها و رجال ایران
نیز پس از آن که در یک
فهرست گردآوری
شدند، بر پایه
وابستگیهایی که هر
کدامشان به یکی از آن
جریانها داشته‌اند از
همدیگر تفکیک

شوند، سپس زندگی تحلیلی آنان تفصیلاً مورد بررسی علمی قرار بگیرد. مجموع این کار همان چیزی است که ما به آن «جریان شناسی چهره‌ها و رجال در تاریخ معاصر ایران» عنوان داده‌ایم.

اهم جریانهای فکری و سیاسی فعال در صحنه‌های مختلف ایران در تاریخ معاصر را

می توان در محورهای ذیل معرفی کرد:

۱- **جریان ملی و سنتی:** این جریان به معنای مصطلح فاقد ایدئولوژی سیاسی خاص بوده و در مجموع دفاع از منافع ملی مردم ایران در هر قالب ممکن را وجهه نظر خود قرار داده بوده است. گروهی از چهره‌ها و رجال تاریخ ما از این نوع بوده‌اند مانند: میرزا تقی امیر کبیر، عباس میرزا قاجار، میرزا ابوالقاسم فراهانی، دکتر محمد مصدق، مستوفی الممالک و امثال آنان.

۲- **جریان سلطنت و حکومت:** برای این جریان نفس حکومت و سلطنت اهمیت و اصالت داشته است. در رأس امور بودن و یا سلطنت کردن اصل بوده و برای حفظ آن برای خودشان منافع ملی را فدا می‌کرده‌اند و به امضای قرار داده‌های پراز خفت و خواری تن در می‌داده‌اند.

خود را گاهی زیربالی قدرت یک کشور بیگانه و گاهی دو کشور بیگانه قرار داده‌اند. اغلب اینان برای حفظ موجودیت خودشان از روش «سیاست ثنوی» و دو قطبی استفاده می‌کرده‌اند. به این معنا که مثلاً یک امتیاز به روس و یک امتیاز به انگلیس می‌داده‌اند. و یا یک امتیاز به شوروی و امتیاز دیگر به آمریکا. اغلب سلاطین معاصر ایران و دولتمردان برجسته آنان دارای چنین منش و روشی بوده‌اند. مانند ناصرالدین شاه قاجار و برخی از صدر اعظم‌های او و رجال دربارش.

اینان کسانی بودند که از عنوان نوکر بیگانه بودن بدشان می‌آمد ولی عملاً قدرتی بیش از یک مأمور فرمانبر و مطیع نداشته‌اند.

۳- **جریان استعمار:** این جریان در باطن و ظاهر علاقمند و مطیع بیگانگان مسلط و سود جو بوده است، تمام کارها و فعالیت‌های این جریان با هدایت و برنامه ریزی مستقیم خارجیان سلطه جو انجام می‌گرفته است. از تأسیس انجمن و حزب گرفته تا برنامه‌های سیاسی و فرهنگی و اقتصادی دیگر. می‌خواسته است ایران و ایرانی را «از فرق سرتانوک پا فرنگی» نماید، تا به اصطلاح ایرانی «متمدن» شود! این جریان خود نیز دارای گرایش‌ها و شاخه‌های چندی است مانند جریان انگلیس، آلمان، آمریکا، روسیه، شوروی و غیره. به

اصطلاح روشنفکران این جریان معتقد به اصلاح ایران توسط نیروهای خارجی بوده‌اند و افراد سطح پایینشان نیز اصولاً فاقد اندیشه بوده‌اند. از مصادیق این جریان می‌توان رهبران حزب توده و رجال به اصطلاح انقلاب سفیدی و رستاخیزی را نام برد که چهره‌های پرآوازه هر کدام از اینها لیست بلندی را پدید می‌آورند.

۴- **جریان اسلامی:** این جریان نیز مانند جریان اول (ملی و سنتی) در پی حفظ منافع ملی بوده ولی تمایزی که با آن دارد در این است که صاحب ایدئولوژی سیاسی رهابخش قبول داشته و خواستار تأسیس جریان، اسلام را به عنوان یک ایدئولوژی سیاسی رهابخش قبول داشته و خواستار تأسیس حکومت بر آن اساس بوده است. هر چند که در میزان نوسازی سیاسی مفاهیم اسلامی، چهره‌های این جریان نیز طیفهای مختلفی را شامل می‌شود لیکن همه آنان در به کار گرفتن دین اسلام به عنوان ایدئولوژی سیاسی، طرد بیگانگان و منع آنان از غارت ثروت ملی و اهتمام نوسازی و توسعه ایران بر اساس الگوهای ایرانی و اسلامی، یکی هستند. از مصادیق بارز این جریان در تاریخ ایران می‌توان از آخوند ملا محمد کاظم خراسانی، میرزا محمد حسین نائینی، سید حسن مدرس، امام خمینی و امثال اینان نام برد.

با توجه به این مقدمه و تفکیک جریانها، اینک فهرست مفصلی از چهره‌ها و رجال و مشاهیر معاصر ایران به عنوان کارمایه تاریخی برای پژوهشگران ارائه می‌شود که می‌توان با مطالعات گسترده، این چهره‌ها و رجال را «جریان شناسی» کرده و از همدیگر تفکیک نمود تا زمینه لازم برای قضاوت در بسیاری از مسائل سیاسی و اجتماعی معاصر فراهم آید. لازم به ذکر است که همه اسامی ارائه شده را نمی‌توان دقیقاً از مصادیق اصطلاح «رجال» بر شمرد، بلکه رتبه برخی‌شان بسیار پایینتر از «رجال» است لیکن، چهره‌های پرآوازه و مشاهیر هر جریان نیز در تاریخ باید شناخته شوند هر چند جزء رجال نباشند. همچنین احتمالاً شماری از رجال و یا مشاهیر می‌بایست اسامیشان جزء این لیست قرار می‌گرفت، از قلم افتاده است که نباید تصور شود تعمّدی برای حذف آنان بوده است. به هر حال اینک لیست تهیه شده با تنظیم الفبایی تقدیم خوانندگان محترم می‌شود، تا چه قبول افتد و چه در نظر آید.

شهرت	نام	نام پدر	ولادت	وفات
آهام پوپ (پوپ)	آرتور			۱۳۴۸ش
آخوند زاده (آخوندوف)	میرزا فتحعلی	میرزا محمد تقی	۱۲۷۷ق	۱۲۹۵ق
آخوند همدانی (معصوم همدانی)	ملاعلی	ابراهیم	۱۳۱۲ق	۱۳۵۶ش
آذرخشی (رعدی آذرخشی)	غلامعلی	محمدعلی	۱۲۸۸ش	
آرام	عباس		۱۲۸۲ش	
آرام	احمد	غلامحسین	۱۲۸۳ش	
آریانا	منوچهر		۱۹۲۲م	
آریانا (منوچهری)	بهرام / سرتیپ	صدرالدین	۱۲۸۵ش	۱۳۶۵ش
آریانبود	عباس / دکتر	ماشایالله خان	۱۲۸۵ش	۱۳۶۳ش
آریانبود	امیرحسن / دکتر		۱۹۲۴م	
آشتیانی	میرزا مهدی	میرزا جعفر	۱۳۰۶ق	۱۳۷۲ق
آشتیانی	میرزا احمد	میرزا محمد حسن	۱۳۰۰ق	
آشتیانی (اعتصام دفتر-اعتصام الملک اعتصامی)	یوسف	ابراهیم اعتصام الملک	۱۲۵۳ش	۱۳۱۶ش
آشتیانی (افتخار العلماء)	میرزا مصطفی	شیخ میرزا حسن		۱۳۲۷م
آشتیانی (دازی)	میرزا حسن	میرزا جعفر	۱۲۴۸ق	۱۳۱۹ق
آشتیانی (غروی آشتیانی)	شیخ مرتضی	شیخ حسن	۱۲۸۱ق	۱۳۶۵ق
آصف (سردار معظم کردستانی)	فرج الله	آصف دیوان	۱۲۶۰ش	۱۳۳۳ش
آقا بزرگ حکیم (شهیدی)	آقا میرزا عسکر	ذبیح الله	۱۳۵۵ق	
آق اولی (بینش)	تقی	اسدالله خان	۱۳۰۳ق	۱۳۷۵ش
آقایان	عبدلهادی	حبیب	۱۳۰۲ش	
آقایان	الکساندر	اوادیس	۱۲۶۴ش	
آقایان (اردوختیان)	لما / بانو	ارشاک	۱۳۰۴ش	
آل احمد	جلال	سیداحمد طالقانی	۱۳۰۲ش	۱۳۴۸ش

شهرت	نام	نام پدر	ولادت	وفات
آن طالقانی	سید احمد	سید عبدالله	۱۲۵۲ق	۱۳۳۷ق
آملی	شیخ محمدتقی	ملا محمد	۱۳۰۴ق	۱۳۹۱ق
آملی	آمیروزا هاشم / آیت الله		۱۳۲۳ق	۱۴۱۳ق
آموزگار	حبیب الله	محمد حسین	۱۲۶۹ش	۱۳۵۹ش
آموزگار	کورش - کورس		۱۹۲۷م	
آموزگار	جهانگیر	حبیب الله	۱۲۹۸ش	
آموزگار	جمشید	حبیب الله	۱۳۰۲ش	
آهنچیان	جلال	سید رضا	۱۳۰۴ش	
آهی	مجید	ابوالقاسم	۱۲۶۵ش	۱۳۲۵ش
آپت	حسن / دکتر	سید محمد رضا	۱۳۱۷ش	۱۳۶۰ش
آهم	نصرت الله / سرتیپ	عباس (امیر احتشام)	۱۲۹۲ش	
ابتهاج	ابوالحسن	ابراهیم	۱۲۷۷ش	
ابتهاج الملک (آفتابانی)	ابراهیم		۱۲۲۹ش	۱۲۹۷ش
ابتهاج (سایه)	مروشنگ	آقاخان	۱۳۰۶ش	
ابوالکلام (موسوی زنجانی)	سید عزالدین محمد	ابوالقاسم	۱۲۵۵ق	۱۳۳۰ق
احتشام السلطه (قاجار دولو علامیر)	میرزا محمودخان	محمود رحیم خان علاءالدوله	۱۲۷۷ق	۱۳۵۴ق
اخوان ثالث (پهلیدی)	مهدی		۱۳۰۷ش	۱۳۶۹ش
اخوی	جمال الدین	سید نصرالله	۱۲۷۱ش	
اخوی	حسن (محمد حسن)	اسماعیل	۱۲۸۲ش	
ادیب اصفهانی	عباسعلی / آیت الله	محمد جعفر	۱۳۱۵ق	۱۴۱۲ق
ادیب الممالک (حکیم، امیری، فراهانی، امیرالشعراء)	میرزاصادق، محمدصادق خان	میرزا حسین	۱۲۷۷ق	۱۳۳۶ق
ادیب الممالک مراغه‌ای	عبدالمعلی خان	علیخان مقدم مراغه‌ای حاجب الدوله	۱۲۴۵ق	۱۳۰۲ق

شهرت	نام	نام پدر	ولادت	وفات
ادیب برومند	عبدالمعلی		۱۳۰۳	
ادیب نیشابوری	شیخ عبدالجواد، شیخ جواد	عباس (ملاحسین)	۱۲۸۱ق	۱۳۴۴ق
ادیب نیشابوری (پیشاوری، رضوی، هندی)	سید احمد	سید شهاب‌الدین	۱۲۶۰ق	۱۳۴۹ق
اراکلی	محمدعلی / آیت‌الله	میرزا آقا فرهادی	۱۳۱۲ق	۱۳۷۳ش
ارباب	آقا محمد مهدی	آقا محمد رضا ارباب اصفهانی	۱۲۳۴ق	۱۳۱۴ق
اردبیلی (مجتهد اردبیلی)	میرزا یوسف آقا	میرزا محسن آقا مجتهد اردبیلی	۱۲۷۱ق	۱۳۴۴ق
اردبیلی (مجتهد اردبیلی، آقا اردبیلی)	میرزا علی اکبر آقا	میرزا محسن مجتهد	۱۲۶۹ق	۱۳۴۶ق
اردلان (عزالمالک)	امان‌الله	قصرالملک ابوالحسن	۱۲۶۴ش	
اردلان فخرالملک	ابوالحسن	رضاقلیخان	۱۲۷۹ق	۱۳۰۵ش
ارشد الدوله (سردار ارشد)	علیخان		۱۸۷۷م	۱۳۲۹ق
ارفع	حسن / سرلشکر	میرزا رضا خان (یونس)	۱۲۷۴ش	
استخر	محمد حسین	اسدالله	۱۲۶۶ش	۱۳۴۸ش
اسدآبادی (افغانی)	سید جمال‌الدین	صفدر	۱۲۵۴ق	۱۳۱۴ق
اسدی	محمد حسین	محمد ولیخان	۱۲۹۱	
اسعد بختیاری	محمد تقی خان	علیق‌خان	۱۲۶۷ش	
اسفندیاری (نیما یوشیج، نیما)	علی	ابراهیم نوردی (اعظام‌السلطنه)	۱۲۷۴ش	۱۳۳۸ش
اسکندری	عباس		۱۲۷۶ش	
اسکندری (سلیمان میرزا)	سلیمان میرزا	محسن		۱۳۲۲ش
اسلامی	شیخ قاسم	واعظ تهرانی		۱۴۰۰ق
اشراقی	آقا سعید روحانی	محمد ارباب	۱۲۹۸ش	
اشراقی	محمد تقی	میرزا احمد	۱۳۱۳ق	۱۳۶۸ق
اشرفی اصفهانی	عطاءالله	میرزا اسدالله	۱۲۷۹ش	۱۳۶۱ش
اصفهانی	میرزا مهدی	میرزا اسماعیل	۱۳۰۳ق	۱۳۶۵ق

شهرت	نام	نام پدر	ولادت	وفات
اصفہانی (آقا بنی - مسجد شاهی)	شیخ محمد تقی	محمدباقر	۱۲۶۲ق	۱۳۳۲م
اصفہانی (اریاب چهارمعلی)	آقا رحیم	علی پناه	۱۲۹۷ق	۱۳۹۶ق
اصفہانی (النت)	شیخ محمدباقر	شیخ محمدتقی	۱۲۳۴	۱۳۰۱
اصفہانی (موسوی اصفہانی)	سید ابوالحسن	سید محمد	۱۲۷۷ق	۱۲۶۵ق
اصفہا	صفتی		۱۲۹۵ش	
اعتصامی	پروین	یوسف اعتصام الملک آشتیانی	۱۲۸۵ش	۱۳۲۰ش
اعتمادالدوله (قراگوزلو، بیہ الملک دوم)	یحیی			۱۳۱۲ش
اعلم	جمشید / دکتر	اسدالله	۱۲۸۶ش	
انجمنی	سیدمهدی	سید جلال - جمال	۱۲۹۶ق	۱۳۲۵ش
انجیل	منوچهر / دکتر	ابوتراب مقبل السلطنہ	۱۲۸۸ش	۱۳۵۶ش
اکرمی	سیدکاظم	سید یوسف	۱۳۱۹ش	
الہی قمشہای	مهدی	ابوالحسن قمشہ	۱۳۲۰ق	
امام جمہ	میرزا ابوالقاسم	میرمحسن	۱۲۱۵ق	۱۲۷۰ق
امام جمہ	سید ابوالقاسم	سید زین العابدین	۱۲۸۲ق	۱۳۰۶ش
امام جمہ خوی	میرزا یحیی	اسدالله	۱۲۷۶ق	۱۳۶۴ق
امام خمینی (موسوی خمینی، مصطفوی)	سید روح اللہ	سید مصطفی	۱۳۲۰ق	۱۳۶۸ش
امامی (امام جمہ)	حسن	ابوالقاسم	حدود ۱۲۸۲ش	۱۲۵۸ش
امامی خوی	جمال	امام جمہ خوی میرزا یحیی	۱۲۸۱ش	۱۳۴۵ش
امیرارجمند (جهان آرا)	لیلی	عبدالله	۱۳۱۷ش	
امیراہلم	امیرخان	میرزا علی اکبرخان	۱۲۵۶ش	۱۳۴۰ش
امیرافشار	چہانشاہخان	سردار قاتح (محمدحسن خان)	۱۲۱۷ش	۱۳۰۷ش
امیرعزیزی	صادق / سہید		۱۹۰۹م	
امیرعلایی (علایی)	شمس الدین		۱۹۰۰م	

شهرت	نام	نام پدر	ولادت	وفات
امیر مؤید سوادکوهی	اسماعیل خان	ابراهیم خان شجاع الملک	۱۲۳۳ش	۱۳۱۱ش
امیری فیروزکوهی (امیر)	سیدکریم	مصطفی قلی منتظم الدوله	۱۲۸۹ش	۱۳۶۳ش
امین اصفهانی (حسنی اصفهانی، امین، بانوی ایرانی، حاشمیه علویه)	امینه بیگم نصرت	سید محمد علی امین التجار	۱۳۰۸ق	۱۴۰۲ق
امین الدوله (منشی حضور، امین الملک، سینکی)	میرزا علی خان	محمدخان	۱۲۶۰ق	۱۳۲۲ق
امین السلطان	میرزا ابراهیم خان	نان بیگ		۱۳۰۲ق
امین السلطان (آتابک اعظم، صاحب جمع، امین الملک، صدراعظم تهرانی)	میرزا علی اسفرخان	ابراهیم امین السلطان / صدراعظم مظفرالدین شاه و محمد علیشاه	۱۲۷۵ق	۱۳۲۵ش
امین عاملی	سید امین	سیدعلی		۱۳۳۰ق
امینی (علی‌الله امینی، صاحب‌التدبیر)	شیخ عبدالحسین	میرزا احمد	۱۳۲۰ق	۱۳۹۰ق
امینی علی آبادی	مهدی / دکتر		۱۹۲۴م	
انصاری	مهندس		۱۹۲۸م	
انصاری	ولی / سرلشکر		۱۹۰۷م	
انگهی تبریزی	میرزا ابوالحسن	میرزا محمد (شیخ شریعه)	۱۲۸۲ق	۱۳۵۷ق
انیس الدوله	فاطمه خانم / عمسر ناصرالدین شاه	محمدکرمی الاصل		
اویسی	غلامعلی	غلامرضا	۱۲۹۷ش	۱۳۶۲ش
ایمن	آنتونی		۱۸۹۷م	۱۹۷۶م
ایرج میرزا	جلال الممالک	صدرالشعراء غلامحسین میرزا	۱۲۹۱ق	۱۳۳۳ق
ایروانی	سید مینالجمید		۱۳۱۳ش	۱۳۷۱ش
ایزدی	علی محمد			
ایلیخان ظفریختیار	امیرحسین (میرزا حسین)	عسروخان سردار مظفر	۱۳۳۹ش	۱۳۷۱ش

شهرت	نام	نام پدر	ولادت	وفات
ایلهانی (بختیاری)	حسین قلی خان	جعفر قلی خان		۱۲۹۹ق
بابایی	علی بابا	بابا	۱۳۲۳	
باب (شیرازی)	سیدعلی محمد	سید محمد رضا بزاز	۱۳۳۵ق	۱۳۶۶ق
بازرگان	مهدی	عباسقلی	۱۳۲۸ش	۱۳۳۴ش
باغهبان (عسکرزاد)	جبار		۱۳۲۶ش	۱۳۳۵ش
باغی یزدی	شیخ محمدتقی	محمدباقر	۱۳۹۲ق	۱۳۶۵ق
باقر خان (سالار ملی)	باقرخان	رضا		۱۳۳۴ق
بجنوردی	سید حسن	سید آقا بزرگ	۱۳۱۶ق	۱۳۹۵ق
بختیار	شاهپور	مصمص السلطه		
بختیاری (ظفرالسلطان، امیر مخم)	لطفعلی خان	امام قلی خان بختیاری		۱۳۲۶ش
بروجردی طباطبایی، (طباطبایی بروجردی)	حسین / آیت الله	سیدعلی	۱۳۹۲ق	۱۳۸۰ق
بشارتی چهرمی	علی محمد	فضل الله	۱۳۲۳ش	
بقایی کرمانی	مظفر / دکتر	میرزا شهاب الدین	۱۳۹۱ش	
بلادی بوشهری	سیدعبدالله	ابوالقاسم موسوی	۱۲۹۱	۱۳۲۲
بلاغی	سیدصدرالدین	سید محمد حسن مجتهد	۱۳۹۰ش	
بلاغی ریعی	شیخ جواد (محمد جواد)	حسن	۱۲۸۵	۱۳۵۲
بنکدار (سفارتی)	حاج محمدتقی		۱۳۵۶ش	
بیماری همدانی	شیخ باقر	محمد جعفر	۱۳۷۷ق	۱۳۳۳ق
بهبودی	سلیمان / رئیس تشریفات دربار	سلیمان	۱۳۷۸	
بهبهانی	سید محمد / آیت الله	سید عبدالله	۱۳۵۲ش	۱۳۴۲ش
بهبهانی (به غلیلی، غلیلی)	سیدین	عباس غلیلی	۱۳۰۶ش	
بهبهانی (مجتهد بهبهانی، موسوی بهبهانی)	سید عبدالله	سید اسماعیل	۱۳۲۵ق	۱۳۲۸ق

شهرت	نام	نام پدر	ولادت	وفات
بهجت (غروی)	شیخ محمد تقی		۱۳۳۴ق	
بهروز	نصیح	میرزا ابوالفضل ساوجی	۱۳۰۹ق	۱۳۹۲ق
بهشتی (حسینی بهشتی)	سید محمد حسین / دکتر	سیدمحمد صادق	۱۳۰۷ش	۱۳۶۰ش
بهلول خراسانی (خراسانی، سیزواری)	شیخ محمد تقی	شیخ نظام الدین	۱۳۲۸ق	
بهمنیار (مغان)	احمد	محمدعلی	۱۲۶۲ش	۱۳۳۴ش
بیات	اسدالله	هاشم	۱۳۲۰ش	
بیات (سهام السلطان)	مرتضی قلی	عباسقلی خان سهم الملک	۱۲۶۶ش	۱۳۳۶ش
بیگلریگی	حیدرقلی / سرتیپ	عباسقلی خان	۱۲۸۴	
پارسا	علی / سرتیپ	مهدی	۱۲۹۴	
پازارگاد (حسام زاده)	بهاءالدین	حسام الدین (حسام الاطباء)	۱۲۷۰ش	۱۳۳۸ش
پاکروان	حسن	فتح الله	۱۲۹۰ش	۱۳۵۸ش
پاینده	ابوالقاسم	محمدرفسا	۱۲۹۲ش	۱۳۶۳ش
پایین شهری (قصی)	شیخ مهدی	میرزا علی اکبر	۱۲۸۰ق	۱۳۶۰ق
پرون	ارنست			۱۹۶۱م
پروین گنابادی	محمد	عباس	حدود ۱۲۸۳ش	۱۳۵۷ش
پزشکپور	محسن	حسین	۱۳۰۶ش	
پژمان بختیاری (بختیاری)	حسین	علی مرادخان	۱۲۷۸ش	۱۳۵۲ش
پسیان	محمد تقی / کلنل		۱۳۰۹ق	۱۳۴۰ق
پورداوود (لسان)	ابراهیم	داوود	۱۳۰۲ق	۱۳۴۷ش
پورمیر غفاری	سید حسین	میرجبار	۱۳۲۶	
پهلوی	علیرضا	رضاخان پهلوی		
پهلوی (آریامهر)	محمدرضا	رضاشاه پهلوی	۱۲۹۸ش	۱۳۵۹
پهلوی (آیر علو، ملکه مادر)	تاج الملوک	میرپنج تیمورخان آیرعلو		

شهرت	نام	نام پدر	ولادت	وفات
پیرنیا	داوود	حسن پیرنیا (مشیرالدوله)		۱۳۵۰
پیرنیا (معاذالسلطنه)	ابوالحسن	میرزا محمد باقر نایینی	۱۲۴۸ش	۱۳۱۸ش
پیرنیا (مؤتمن الملک)	میرزا حسین خان	میرزا نصرالله خان	۱۲۵۴ش	۱۳۲۶ش
تاج بخش	آردشیر / سرتیپ	عبدالحمید	۱۲۹۷	
تاج بخش (أصف الحکماء)	محمد قلی / دکتر	علی قلی خان	۱۲۶۳ش	۱۳۳۷ش
تبریزی (دوه پی)	میرهاشم		۱۲۸۹ق	۱۳۲۷ق
تبریزی (صویرالقیل)	میرزا قاسم خان	میرزا حسن خان	۱۲۵۸ش	۱۳۲۷ش
تدین (تدین بیرجندی، خراسانی)	سید محمد	سید محمد تقی	۱۲۶۰ش	۱۳۳۰ش
تربتی (آخوند، حاج آخوند)	ملاعباس		۱۲۵۰ش	۱۳۲۲ش
نفضلی	محمود	مصطفی السلطان	۱۲۹۷ش	۱۳۶۳ش
تقتلی	جهانگیر (ماززار)	غلامرضا	۱۲۹۳ش	
تقوی (اقوی، سادات تقوی، سادات اقوی)	سید نصرالله	سیدرضا	۱۲۸۲ق	۱۳۶۷ق
تقی زاده	سید حسن	سید تقی	۱۲۵۶ش	۱۳۴۸ش
تکابنی	میرزا طاهر	میرزا فرج الله	۱۲۴۲ش	۱۳۲۰ش
توکلی	احمد		۱۲۳۰ش	
تهرانی	شیخ محمد صادق	ابوالحسن		۱۳۱۴ق
تهرانی (مدرس تهرانی)	شیخ هادی	ملا محمد امین	۱۲۵۳ق	۱۳۲۱ق
تهرانی مشهدی	آقا بزرگ	محمد علی		۱۳۰۲ق
تیمورتاش (مردار معلم خراسانی معزز الملک)	عبدالحسین خان	کریم دادخان	۱۲۵۸ش	۱۳۱۲ش
ثانی	پرویز	حسین	۱۳۱۵ش	
تقی، (اعلم الدوله)	خلیل خان / دکتر	حاج میرزا عبدالباقی	۱۲۹۰ق	۱۳۶۵ق
ثقة الاسلام تبریزی (تبریزی)	میرزا علی	میرزا موسی	۱۲۷۷ق	۱۳۳۰ق
جلوه (اصفحانی، حکیم جلوه)	میرزا ابوالحسن	سید محمد طباطبایی	۱۲۳۸	۱۳۱۴

شهرت	نام	نام پدر	ولادت	وفات
جمالزاده	سید محمد علی	سید جمال الدین اصفهانی	۱۲۷۴ش	
یوان	موسی / دکتر	شیخ علی مجتهد	۱۲۷۷ش	
جوانشیر	ابراهیم خلیل	پناه‌خان		۱۲۲۱ق
جودت	احمد		۱۲۹۰ش	۱۳۲۵ش
جهانبانی	امان‌الله میرزا	امیر تومان، امان‌الله میرزا ضیاءالدوله		۱۳۵۳ش
جس	اردشیر / دیپوتر	شاپور	۱۸۶۵م	
جس	شاپور / دیپوتر	اردشیر	۱۲۹۹ش	
چلبیانلو (سردار نصرت)	رحیم خان	علی خان	۱۳۲۹ق	
چمران	مصطفی		۱۳۱۱ش	۱۳۶۰ش
حائری	مرتضی	شیخ عبدالکریم	۱۳۳۳ق	۱۳۶۴ش
حائری	عبدلهادی / دکتر		۱۴۱۴ق	۱۳۷۲ش
حائری (حجت جابری)	سید عبدالصغیر	سید علی		۱۳۶۳
حائری زاده	سید ابوالحسن	سید کاظم	۱۳۲۶ش	
حائری یزدی	شیخ عبدالکریم آیت‌الله	محمد جعفر میرجردی یزدی	۱۲۷۶ق	۱۳۵۵ش
حاج آخوند نسبی	آقا حسین	غلامرضا حاج آخوند		
حالت (خروس لاری، هد هد میرزا، ابوالعینکه، شوخ)	ابوالقاسم		۱۲۹۲ش	
حبیبی	حسن / دکتر	بالر	۱۳۱۵ش	
حبیبی	نجمقلی / دکتر		۱۳۲۰ش	
حجازی	فخرالدین		۱۳۰۸ش	
حجت	حسن	سید محمد حجت	۱۳۳۱ق	
حجت کوه کمری (کوه کمرهای)	سید محمد	سید علی	۱۳۱۰ق	۱۳۷۲ق
حجتی	سید محمد باقر	سید محمد	۱۳۱۱ش	

شهرت	نام	نام پدر	ولادت	وفات
حجتی کرمانی	محمدجواد	عبدالحسین	۱۳۱۱ش	
حسن زاده آملی	حسن / آیت الله		۱۳۰۷ش	
حسین	کاظم	محمدعلی	۱۲۸۶ش	۱۳۶۹ش
حسینی خامنه	سیدمحمد	سید جواد	۱۳۱۴ش	
حسینی خامنه‌ای	سیدهادی	سید جواد	۱۳۲۶ش	
حسینی شیرازی (قدسی)	محمد	میرزا سلطانعلی	۱۲۸۸ق	۱۳۶۱ق
حسینی طباطبایی	سید محمد تقی	سید علی	۱۳۰۷ش	۱۳۶۰ش
حسینی لوانی	سید محمد باقر / ذکری	سید محمدرضا	۱۳۲۲ش	۱۳۶۰ش
حقی	غلامحسین	محمد	۱۳۲۰ش	۱۳۶۰ش
حقی	محمدعلی	عبدالله / آیت الله	۱۳۰۹ش	
حقیقت (رفیع)	عبدالرفیع	کریم	۱۳۱۳ش	
حکمت	علی اصغر	احمدعلی مستوفی، حشمت الممالک	۱۲۷۱ش	۱۳۵۹ش
حکیم الملک (پروچردی، مشیر الحکماء، مشیر الاطباء)	محمود خان	میرزا علینقی باشی اصلهانی		۱۳۲۱ق
حکیم الملک (حکیمی، میرزا ابراهیم خان)	ابراهیم	میرزا ابوالحسن	۱۲۸۸ق	۱۳۲۹ش
حکیم الممالک (مشاور السلطان)	علینقی	اسماعیل		۱۳۲۱ق
حکیم (طباطبایی)	سید محسن / آیت الله	سید مهدی	۱۳۰۶ق	۱۳۹۰ق
حکیم قمشای	میرزا نصرالله		۱۲۵۷ق	۱۳۲۴ق
حکیمیان	مسبب / سرتیب	حسین	۱۲۹۳ش	
حکیمیان	ابوالفتح	خداداد	۱۳۰۶ش	
حلی	شیخ عبدالحسین	قاسم	۱۲۹۹ق	۱۳۷۵ق
حنیف نژاد	محمد		۱۳۱۷ش	۱۳۵۰ش
خادمی	حسین / آیت الله	سید ابو جعفر خادم الشریعه	۱۳۱۹ق	۱۴۰۵ق

شهرت	نام	نام پدر	ولادت	وفات
غزیه علم	امیرحسین	امیرمعصوم	۱۲۹۲ش	
خلخالی (گیوی)	صادق	یدالله	۱۳۰۵ش	
خلعتبری	امیرارسلان	علی قلی امیراسعد	۱۲۸۳ش	۱۳۵۵ش
خلعتبری (امتلاءالملک)	نصرالله	شکرالله	۱۲۸۸ق	۱۳۴۱ش
خلیلی	عباس	شیخ اسدالله	۱۲۷۲ش	۱۳۵۰ش
خلیلی تهرانی	میرزا حسین	میرزا خلیل	۱۲۳۰ق	۱۳۲۶ق
خمینی	سید مصطفی	سیداحمد		۱۳۲۱ق
خمینی	سیداحمد	روح الله	۱۳۲۴ش	۱۳۷۳ش
خمینی	سیدمصطفی	روح الله	۱۳۴۹ق	۱۳۵۶ش
خوئینی	شیخ عبدالکریم	ملا ابراهیم	۱۳۹۱ق	۱۳۷۱ق
خواجه نوری	ابراهیم		۱۲۷۹ش	
خواجه نوری	محسن	محمدعلی	۱۲۹۵ش	
خوانساری	سیدابوتراب	ابوالقاسم موسوی	۱۲۷۱ق	۱۳۴۶ق
خوانساری	سید محمدتقی	سید اسدالله	۱۳۰۵ق	۱۳۷۱ق
خوانساری (موسوی خوانساری)	سیداحمد / آیت الله	سید محمدیوسف	۱۳۰۹ق	۱۴۰۵ق
خویی	میرزا ابراهیم	حسین	۱۲۴۷ق	۱۳۲۵ق
خویی	سید ابوالقاسم	سید علی اکبر	۱۳۱۷ق	۱۴۱۳ق
خویی (صدرالاسلام)	محمدامین	میرزا بهمن	۱۳۰۰ق	۱۳۶۷ق
خیابانی تبریزی	شیخ محمد	عبدالحمید	۱۲۹۷ق	۱۳۳۸ق
دادگر (عدل الملک)	حسین	عبدالکریم	۱۲۶۰ش	۱۳۴۹ش
دامادیزدی (داماد)	سیدمحمد	سیدجعفر	۱۳۲۱ق	۱۳۸۸ق
دانش	غلامحسین	علی	۱۳۱۵	۱۳۵۷ش
درخشش	محمد	یدالله	۱۲۹۴	

شهرت	نام	نام پدر	ولادت	وفات
درگامی (چاقو)	محمد			
دریابندری	نجف	خلف	۱۳۰۹ش	
دری نجف آبادی	قریباتعلی	اسدالله	۱۳۲۴ش	
دستغیب شیرازی (شهید محراب)	سید عبدالحسین	سید محمد تقی	۱۲۹۲ش	۱۳۶۰ش
دشتی	علی	شیخ عبدالحسین	۱۲۷۴ش	۱۳۶۰ش
دعایی	محمود	سید محمد	۱۳۲۰ش	
دلکش (باقرپور)	عصمت		۱۳۰۴ش	
دوانی	علی		۱۳۰۸ش	
دوزدوزانی	عباس	بابا	۱۳۲۱	
دولت آبادی	سید مهدی	میرزا هادی	۱۲۸۸ق	۱۳۳۴ق
دولت آبادی	میرزا هادی	عبدالکریم	۱۲۵۷ق	۱۳۲۶ق
دولت آبادی (مجتهد دولت آبادی)	سیدعلی محمد	میرزا هادی	۱۲۸۵ق	۱۳۳۱ق
دولتشاهی	مهرانگیز	محمدعلی میرزا	۱۲۹۸ق	
دولو	محسن	یحیی خان	۱۲۹۹ش	
دهخدا	علی اکبر	خان باباخان قزوینی	۱۲۹۷ق	۱۳۷۵ق
دهقان	احمد	کریم	۱۲۸۷ش	
رالدین	اسماعیل		۱۲۹۸ش	۱۳۵۸ش
راشد (ترتبی خراسانی)	حسینعلی	عباس	۱۲۸۴ش	۱۳۵۹ش
ریانی شیرازی	عبدالرحیم		۱۳۰۱ش	۱۳۶۰ش
رجایی	علی محمد		۱۲۸۵ش	۱۳۵۰ش
رجایی	محمد علی	عبدالصمد	۱۳۱۲ش	۱۳۶۰ش
رجایی	عاتقه / همسر شهید رجایی	محمدصادق	۱۳۲۲ش	
رجاییان	محمد	زین العابدین	۱۳۱۵	

شہرت	نام	نام پدر	ولادت	وفات
رجایی خراسانی	سعید / دکت		۱۳۱۵	
رحیمیان	محمد حسن		۱۳۲۹ش	
رحیمی لاریجانی	اسماعیل	حبیب اللہ	۱۳۹۱ش	
رزم آرا	حاج علی	محمد رزم آرا / سرفنگ	۱۳۸۰ش	۱۳۲۹ش
رزم آرا (ژنرال، انتظام نظام، یاور)	حسینعلی خان / ژنرال	محمد الطہراتی	۱۳۷۲ش	۱۳۶۴ش
رما	قاسم	شیخ محمد حسن	۱۳۹۰ش	
رشتی	شیخ عبدالحسین	شیخ عیسیٰ	۱۳۹۲ق	۱۳۷۲ق
رشتی (گیلان، علامہ رشتی)	میرزا حبیب اللہ	محمد علی خان	۱۳۳۴ق	۱۳۱۲ق
رشدیہ تبریزی (تبریزی)	میرزا حسن	ملا مہدی	۱۳۶۷ق	۱۳۶۳ق
رشیدیاسمی	ہوشنگ	غلامرضا	۱۳۹۹ش	
رشید یاسمی (یاسمی)	غلامرضا	محمد ولی خان میر پنج گورانی کرمانشاہی	۱۳۷۵ش	۱۳۳۰ش
رشیدیان	محمد	نصیر	۱۳۱۷ش	
رشیدیان	اسداللہ	حبیب اللہ	۱۳۹۵ش	
رضالوادہ (شفق)	میرزا صادق	رضا	۱۳۷۱ش	۱۳۵۰ش
رضایی	مہدی	خلیل	۱۳۳۲ش	۱۳۵۱ش
رضایی	رضا	خلیل	۱۳۳۵ش	۱۳۵۲ش
رضوائی	علی اکبر	محمود	۱۳۱۹ش	
رکسی	منوچہر / سرلشکر	لردشیر	۱۳۸۷ش	
روحانی	منصور	علی محمد	۱۴۰۰ش	۱۳۵۸ش
روحانی (حسینی روحانی)	صادق / آیہ اللہ	میرزا محمود	۱۳۴۰ق	
روزبہ	رضا		۱۴۰۰ش	۱۳۵۲ش
رہبر	علی اکبر	محمد	۱۳۹۵ش	

شهرت	نام	نام پدر	ولادت	وفات
رهنا	مجید	زین العابدین	۱۳۰۳ش	
رهنا	فریدون	زین العابدین	۱۳۰۹ش	۱۳۵۴ش
رهنا	زین العابدین	شیخ علی	۱۲۶۸ش	۱۳۶۸ش
رهنا (ملاباشی)	غلامحسین	میرزا علی محمد	۱۲۹۹ق	۱۳۶۵ق
ریاحی	محمدنامین	بزرگ خان	۱۳۰۲ش	
ریاضی	عبدالله	هاشم	۱۲۸۵ش	۱۳۵۸ش
زلیانوس	ایرن	الکساندر	۱۳۰۸ش	
زاهدی	آردشیر	فضل الله	۱۳۰۷ش	
زاهدی (بصیر دیوان)	فضل الله		۱۲۶۷ش	۱۳۴۸ش
زرین کوب	عبدالحسین / دکتر		۱۳۰۱ش	
زهیم	سید حسن	سید صادق	۱۲۶۲ش	
زهیم الدوله (حکمت، رئیس الحکماء، تبریزی)	محمد مهدی	محمد جعفر تبریزی	۱۲۵۲ق	۱۳۳۲ق
زمانی	مصطفی		۱۳۳۷	۱۳۶۱
زنجانی	ابراهیم	شیخ هادی غمسه‌ای	۱۲۷۲	۱۳۱۲ش
زنجانی	ملا سبزه‌علی	فتحعلی		۱۳۳۵
زنجانی	شیخ باقر	محمد مهدی (معدی)	۱۳۱۲ق	۱۳۹۴ق
زنجانی	محمدرفا	عبدالوهاب	حدود ۱۲۸۰	۱۳۶۶ق
زنجانی (آخوند زنجانی، حجة الاسلام)	ملاالیرامعلی	عسکرعلی	۱۲۳۵ق	۱۳۲۹ق
زنجانی (امام زنجانی)	شیخ عبدالکریم	محمدرفا	۱۳۰۰ق	۱۳۸۸ق
زنجانی (حکمی)	شیخ ابراهیم	ابوالفتح	۱۲۵۱ق	
زنجانی (شهبازی زنجانی)	سید احمد	عنایت الله	۱۳۰۸ق	۱۳۹۳ق
زنجانی (شیخ الاسلام)	میرزا ابو عبدالله	میرزا نصرالله	۱۳۰۹ق	۱۳۶۰ق
زنجانی (ملا آقا جان، عتیق)	میرزا محمود	محسن	۱۳۰۲ق	۱۳۷۶ق

شهرت	نام	نام پدر	ولادت	وفات
زندى	سيف الله	يوسف (يوسف سلمان)	۱۳۰۲ش	
زوارىهاى	سيدرضا	سیدصفر	۱۳۱۷ش	
سادات انوى	سيد باقر	سيد محمد	۱۲۷۶ق	
ساعد الملك (ساعد الوزراء)	ميرزا حسن خان		۱۲۹۰	
ساعد مرافهائى	محمد	احمد	۱۲۶۰ش	۱۳۵۲ش
سالار	محمد حسن خان	اللهيارخان آصف الدوله	۱۲۶۶ق	
سالارالدوله	ابوالفتح ميرزا	مظفرالدين شاه قاجار	۱۲۹۸ق	۱۳۷۸ق
سالار شيرازى (ناصرسالار)	ناصرالدين خان	ميرزا عليخان	۱۳۰۲ق	
سپهتا	عبدالحميد	غلامرضا	۱۲۸۶ش	۱۳۴۸ش
سپهدار	غلامحسين	يوسف خان گرجى	۱۲۲۳ق	۱۳۰۳ق
سپهدار اعظم (سپهدار رشتى - سردار منصور رشتى)	ميرزا فتح الله (منصور، اكبر)	ميرزا محمد على خان	۱۲۳۴ش	۱۳۱۵ش
سپهر (لسان الملك)	ميرزا محمد تقى	ملا محمد على كاشانى	۱۲۲۰ق	۱۲۹۷ق
سپهرى	سهراب		۱۳۰۷ش	۱۳۵۹ش
سپهسالار اعظم (امير اكرم، سردار اكرم، نصرالسلطنه، سردار معظم، سپهدار اعظم، تنكابنى، خلعتبرى)	محمد وليخان	حبيب الله خان ساعدالدوله	۱۲۶۴ق	۱۳۲۵ق
سپهسالار اعظم (مشيرالدوله)	ميرزا حسن خان	نبي خان	۱۲۴۰ق	۱۲۹۸ق
ستارخان (سردار ملي)	ستارخان	حسن	۱۲۸۴ق	۱۳۳۲ق
ستوده	متوچهر		۱۲۹۲ش	
سجادى	سيد محمد	ميرزا يحيى	۱۲۷۸	
سحاب (تفرشى)	ميرزا ابوالقاسم	محمدزمان	۱۳۰۴ق	۱۳۳۵ش
سحابى	پدالله	على	۱۲۸۴ش	
سرخه ديزمى زنجانى (ديزمى زنجانى)	شيخ فياض	ملا محمد	۱۲۸۵ق	۱۳۶۰ق
سردار اسعد دوم (سردار بهادر، پختيارى)	جعفر قليخان	عليقى خان	۱۲۵۸ش	۱۳۱۳ش

شهرت	نام	نام پدر	ولادت	وفات
سردار اسعد (سردار بهادر، بختیاری)	علیقلی خان	حسینقلی خان	۱۲۷۴ق	۱۳۳۶ق
سردار اشرف کردی (فتح السلطان، صارم السلطه)	میرزا رضا قلی خان	حسینقلی خان		
سردار جنگ (صارم الملک)	نصیرخان	ایلیخان (امانقلی)	۱۲۴۳ش	
سردار (ساری اصلاهی، خان بابا خان)	حسن خان، محمد حسن خان	محمد خان قاجار ایروانی		۱۲۷۱ق
سردار فاخر حکمت (حسام الدین، مشاور لدوله)	رضا		۱۲۹۲ش	۱۳۵۶ش
سردار معتد (مجیب السفراء، محتشم الملک)	میرزا صادق خان	مهدی خان	۱۲۵۱ش	۱۳۱۱ش
سردار مقتدر سنجایی	علی اکبرخان	شیرمحمدخان صمصام الممالک		۱۳۱۶ش
سردار	سید محمد صادق	سید محمدعلی	۱۲۸۹ش	۱۳۳۹ش
سعادت	اسماعیل		۱۳۰۴ش	
سعادتعلی شاه (اصفهان، کاووس العرفاء)	میرزا کاظم		۱۲۹۳ق	
سعدالدوله	میرزا جوادخان / سرهنگ	میرزا جبار	۱۲۶۰ق	
سعدالسلطنه قلی	آقاباقر	میرزا اسماعیل	۱۲۶۶ق	۱۳۲۸ق
سعیدی	سید محمد رضا / آیت الله	سید احمد	۱۳۰۸ش	۱۳۴۹ش
سلحشور	خلیل پاشا / سرهنگ	علی	۱۲۸۶	
سلطان آبادی حائری (حائری)	ملا فتحعلی	حسن	۱۲۳۵ق	۱۳۱۷ق
سلطان الفراء (تبریزی)	شیخ عبدالرحیم	شیخ ابوالقاسم	۱۲۵۵	۱۳۳۶
سلطان الواعظین شیرازی	سید محمد	سید علی اکبر	۱۳۱۴ق	۱۳۹۱ق
سماح حضور	حبیب	غلامحسین		
سمیتقو (سیمکو، سمیتقو)	اسماعیل آقا	محمد آقا		۱۳۰۹ش
سمیعی	تاج الملوک	ابراهیم	۱۲۹۸ش	
سمیعی (ادیب السلطه، عطار)	حسین، میرزا حسین خان	میرزا حسن خان	۱۲۹۳ق	۱۳۳۳ق
سمیعان (روحان)	میرزا یحیی	محمدبالر	۱۳۱۳ق	۱۳۶۳ش

شهرت	نام	نام پدر	ولادت	وفات
سیمی گیلانی	احمد		۱۲۹۹ش	
سنجایی	کریم / دکتر	قاسم خان	۱۲۸۳ش	
سنجری	حشمت	حسین	۱۲۹۶	
سهام الدوله (جلیلووند، اعتضاد نظام)	جعفر قلیخان	فتیر علیخان (محمدالدوله)	۱۲۷۲ش	۱۳۴۸ق
سهراب	هدایت الله / سر تپپ	زین العابدین	۱۲۷۶	
سهیلی	علی اصغر	میرزا غلامعلی تبریزی	۱۲۷۴ش	۱۳۳۷ش
سهیلی	مهدی	غلامرضا	۱۳۰۲ش	
سیاح	محسن / دکتر	محمد علی	۱۲۷۸ش	
سیاح	حمید	میرزا محمدعلی	۱۳۰۴ق	
سیاح	فاطمه	جعفر رضازاده	۱۲۸۱ش	۱۳۲۶ش
سیاس	علی اکبر / دکتر	محمد حسن	۱۲۷۴ش	۱۳۶۹ش
سیف قاضی (قاضی)	محمد حسین خان	ابوالحسن (سیف القضاة)	۱۲۹۰ش	۱۳۲۶ش
شاملو (الفه بامداد)	احمد		۱۳۰۴ش	
شاهشینی (ادیب طارمی، حزین)	شیخ مصطفی	حسین	۱۲۹۱	۱۳۷۱
شایگان	سیدعلی	سید هاشم	۱۲۸۰ش	۱۳۶۰ش
شبهستری	سیدمرتضی	سیدرضی	۱۳۲۵ق	۱۴۰۱ق
شجریان	محمدرضا		۱۳۱۹ش	
شجوی (جوادی شجوی)	جعفر	محمد	۱۳۱۱ش	
شریعت اصفهانی (نمازی شیرازی، شیخ الشریعه، اصفهانی)	فتح الله	محمد جواد	۱۲۶۶ق	۱۳۳۹ق
شریعتمداری تبریزی	سید کاظم	سید حسن	۱۳۲۷ق	۱۴۰۶ق
شریعتی	محمدتقی	شیخ محمود	۱۲۸۶ش	
شریعتی (سبزواری، شریعتی مریخی)	علی / دکتر	محمدتقی	۱۳۱۲ش	۱۳۵۶ش
شرف امامی	جعفر / مهندس	محمد حسین نظام الاسلام	۱۲۹۱ش	

شهرت	نام	نام پدر	ولادت	وفات
شریف رازی (رازی)	شیخ محمد	علی	۱۳۴۰ق	
شریف کاشانی	شیخ مهدی	ملاجعفر نراقی	۱۳۳۹ق	
شجاع الملک شیرازی	میرزا محمد حسین	ابوالحسن شیرازی	۱۲۳۸ش	۱۳۲۲ش
شعرانی	میرزا ابوالحسن / آیت الله	شیخ محمد	۱۳۲۰ق	۱۳۹۳ق
شفا	شجاع الدین	علیرضا	۱۲۹۹	
شفیعی کدکنی	محمدرفا	میرزا محمد	۱۳۱۸ش	
شمس (لسان الحکماء)	میرزا یحیی / دکتر	عبدالحسین شمس ملک آزاد	۱۲۸۸ق	۱۳۲۴ش
شوریده شیرازی (نصیح الملک - مجد الشعراء)	محمد تقی	عباس	۱۲۷۴ق	۱۳۴۵ق
شوستر	مورگان			۱۳۳۹ش
شوشتری (تستری)	شیخ جعفر	محمدباقر	۱۲۵۰	۱۳۳۵
شوکت الملک دوم	محمد ابراهیم	میر علم خان حشمت الملک	۱۲۵۹ش	۱۳۲۲ش
شهاب الدوله شمس ملک آرا	اسدالله میرزا	شاهزاده عبدالحسین میرزا شمس الشعراء	۱۲۹۶ق	
شهاب السلطنه (بختیاری)	غلامحسین خان	امامقلی خان		
شهرستانی (خانری حسینی، مرعشی، شهاب الدین)	سید محمد حسین	ابیرمحمد علی	۱۲۵۵ق	۱۳۱۵ق
شهرستانی (حسینی خانری)	سیدعبدالدین (سیدمحمدعلی)	سید حسین	۱۳۰۱ق	۱۳۸۶ق
شهریار (بهجت تبریزی)	سید محمد حسین	میرزا آقا خشکنایی	۱۲۸۵ش	۱۳۶۷ش
شهرزاد	رشید		۱۲۸۴ش	۱۳۶۲ش
شهیدی	سید جعفر / دکتر		۱۲۹۷ش	
شهبانی	عباس / دکتر	عنایت	۱۳۱۰ش	
شهبانی (جلیل الملک، کاشانی شهبانی)	میرزا نصرالله خان	میرزا آقا مستوفی	۱۲۹۵	
شیخ الرئیس (حیرت)	ابوالحسن میرزا	محمدتقی میرزا حسام السلطنه	۱۲۶۴ق	۱۳۳۶ق

شهرت	نام	نام پدر	ولادت	وفات
شيخ محمّد (سردار اقدس، شيخ غوزستان، نصره الملك، موزالسلطنه، سردار ارفع)	شيخ خوزعل	جايرخان	۱۲۸۰ق	۱۲۵۵ق
شيدا	علی اکبر	شامولي	۱۳۲۴ش	
شيرازی (حاج آقا اسکروچی، مجتهد شيرازی)	علی		۱۲۶۱ش	۱۳۰۸ش
شيرازی (حسني، نجفی)	ميرزا علی آقا	محمد حسن ميرزای بزرگ	۱۲۸۶ق	۱۳۵۵ق
شيرازی (حسینی، ميرزای شيرازی، سيد مجدد شيرازی، ميرزای بزرگ)	ميرزا محمد حسن	ميرزا محمد	۱۲۳۰ق	۱۳۱۲ق
شيرازی (رکن الملك)	سليمان خان	محمد کاظم	۱۲۵۴ق	۱۳۳۱ق
شيرازی (مجتهد شيرازی، سامرايی)	محمد کاظم / آيت الله	حيدر	۱۲۹۲ق	۱۳۶۷ق
شيرازی (ميرزای شيرازی دوم)	ميرزا محمد تقی	محب علی	۱۲۷۰ق	۱۳۳۸ق
شيروائی (تسکين، مستعلي شاه)	زين العابدين		۱۱۹۴ق	۱۲۵۳ق
صادق خلخالی	غفور	يدالله	۱۳۱۰	
صافي اصفهانی	ميرزا جعفر		۱۱۱۵ش	۱۱۸۳ش
صافي گلپایگانی	علی	ملاح محمد جواد	۱۲۳۲ق	
صبا	ابوالحسن	ابوالقاسم خان کمال السلطنه	۱۲۸۱ش	۱۳۳۶ش
صباغیان	هاشم	تقی	۱۳۱۶	
صبا (ملک الشعراء - کاشانی)	فتحعلي خان	آقا محمد	۱۱۴۳ش	۱۲۰۱ش
صدر	موسی / امام	سيد صدرالدین	۱۳۱۷ش	
صدرالاشراف (صدر)	محسن	حسین	۱۲۵۰ش	۱۳۴۱ش
صدرالسلطنه (معتد الوزراء - حاج واشنگتن)	حسینقلی خان	ميرزا آقاخان نوری	۱۲۶۵ق	۱۳۱۶ش
صدر(بنت الهدی)	آمنه	سيد حيدر	۱۲۵۶ق	۱۴۰۰ق
صدر(شهيد رابع)	سيد محمد باقر	سيد حيدر	۱۲۵۳ق	۱۴۰۰ق
صدر(صدر عالمی اصفهانی - صدرالدین صدر موسوی)	محمد علی	سيد اسماعیل	۱۲۹۹ق	۱۳۷۲ق

شهرت	نام	نام پدر	ولادت	وفات
صدر (صدر عاملی کاظمی، موسوی عاملی، عاملی موسوی کاظمینی، صدرالدین)	سید حسن	سیدهادی	۱۲۷۲ق	۱۳۵۴ق
صدرهاشمی	محمد	سیدمهدی	۱۲۸۴ش	۱۳۴۴ش
صدوقی	محمدعلی	محمد (آیتا... صدوقی شهید)	۱۳۲۸ش	
صدوقی	محمد / آیت الله	آقا میرزا کرمانشاهی	۱۳۲۷ق	۱۳۶۱ش
صدوقی (دوکی)	سراج الدین	محمد حسین	۱۲۹۸	
صدیق السلطنه (مهول خان)	غلامحسین خان	آقاخان امین الصفا	۱۲۶۷ق	۱۳۲۳ق
صدیق الملک (رئیس - نوری مازندرانی)	میرزا محمد	میرزا عبدالله نوری	۱۲۳۳ق	۱۳۱۷ق
صدیق الصالح شیبانی	ابراهیم (ابراهیم خان)	میرزا اسدالله	۱۲۵۷ق	۱۳۲۷ق
صدیق (صدیق اعلم)	عیسی	عبدالله صدیق التاجار	۱۲۷۳ش	
صدیقی	غلامحسین	حسین (اعتضاد دفتر)	۱۲۸۴ش	۱۳۷۰ش
صفا	ذبیح الله	سیدعلی اصغر بن میرصفا	۱۲۹۰ش	
صفیراصفهای	محمد حسین	اسدالله	۱۲۷۳ش	۱۳۴۹ش
صلواتی (خوزانی)	فضل الله / دکتر	حیدر	۱۳۱۷ش	
صمصام السلطنه	نجفقلی خان	حسینقلی خان	۱۲۲۹ش	۱۳۰۹ش
صمصام السلطنه (سردار اسعد)	اسفندیار خان	حسینقلی خان ایلخانی بختیاری	۱۲۶۷ق	۱۳۲۱ق
صنیع الدوله	مرتضی قلی خان	علی قلی خان مغیرالدوله	۱۲۳۵ش	۱۲۹۰ش
صنیع الملک (میرزا ابوالحسن ثانی، تقاش یاشی، نغاری کاشانی)	ابوالحسن	میرزا محمد	۱۲۷۷ق	۱۲۸۳ق
صنیحی	اسدالله / تجسار، سیهید	آقاچان	۱۲۸۳ش	
صوراسرافیل (شیرازی)	میرزا جهانگیرخان	رجبعلی	۱۲۵۴ش	۱۲۸۷ش
صورتگر	لطیفعلی	میرزا آقاخان	۱۲۷۹ش	۱۳۴۸ش
صولت الملک بختیاری (سردار صولت)	پیراغعلی خان	سردار ارشد		

شهرت	نام	نام پدر	ولادت	وفات
ضرغام	علی اکبر / تیمسار	نصرالله	۱۲۹۰ش	۱۳۵۵ش
ضرغام السلطنه	ابراهیم خان	رضاقلی خان	۱۲۷۲ق	۱۳۳۷ق
ضرغام السلطنه	ابوالقاسم خان	ابراهیم خان		۱۳۳۷ق
ضیایی	خلیل / دکتر	ضیاءالطیباہ (میرزا آقا)	۱۲۹۴ش	
طارمی	شیخ جواد	ملا محرم علی	۱۲۶۳ق	۱۳۳۵ق
طالب اف (طالبوف، طالب زاده)	عبدالرحیم	ابوطالب	۱۲۵۰	۱۳۳۰
طالب بیگ مهاجرایروانی	علی / سرتیپ	سرھنگ مهاجر	۱۲۸۸	
طالبانی (علاءالدینی)	سید محمود / آیت الله	سید ابوالحسن	۱۳۲۹ق	۱۳۵۸ش
طباطبایی	سیدضیاءالدین	سیدعلی	۱۲۷۰ش	۱۳۴۸ش
طباطبایی (سلطانی)	سیدمحمد باقر	آقا علی اصغر	۱۳۳۲	
طباطبایی (سنگاری)	سید محمد	سیدصادق	۱۲۵۷ق	۱۳۳۸ق
طباطبایی قسی (قسی)	حسین / آیت الله	محمود	حدود ۱۲۸۲ق	۱۳۶۶ق
طباطبایی ہمدانی (سنگاری)	سید صادق	سید مہدی	۱۲۷۷ق	۱۳۰۰ق
طباطبایی یزدی (یزدی)	سید محمدکاظم / آیت الله	سیدعبدالغنی طباطبایی یزدی	۱۲۴۷ق	۱۳۳۷ق
طباطبایی یزدی (یزدی)	سید محمد صادق	مہرزا محمد	۱۲۶۰ش	حدود ۱۳۱۴ق
طہماسی (امیر لشکر طہماسی - امیر طہماسی)	عبدالله خان	حاجی خان		۱۳۰۷ش
ظل السلطان	مسعود میرزا	ناصرالدین شاہ	۱۲۶۶ق	۱۳۳۶ق
ظہیرالدولہ قاجار قوائلو (صفاعیشاہ)	علی خان	محمد ناصر قاجار	۱۲۸۱ق	۱۳۴۲ق
عاقلی	باقر / دکتر		۱۹۲۸م	
عبدالہیاء (افندی)	عباس	حسینعلی نوری (بہاءالله)	۱۲۶۰ق	۱۳۴۰ق
عیدخانی	محمد ہادی	غلامحسین	۱۳۱۷	
عیدہ	جلال	محمد	۱۲۸۸ش	
عدل	یحییٰ / دکتر			۱۲۸۷ش

شهرت	نام	نام پدر	ولادت	وفات
عدل	احمد حسین		۱۲۷۷ش	
عدل الملک	میرزا حسین خان		حدود ۱۲۹۶ق	
عدل طباطبایی (طباطبایی)	عبدالرضا	عباسقلی	۱۹۳۵م	
عدل (منصور السلطنته)	سید مصطفی	میرزا ابراهیم رکن الدوله		۱۲۳۹ش
عراقی سلطان آبادی (اراک)	سید محسن	میرزا ابوالقاسم	۱۲۴۶	۱۳۲۴
عراقی (نجفی عراقی - اراکی نجفی)	عبدلنقی		۱۳۰۸ق	۱۳۸۷ق
عزالدوله قاجار	عبدالصمد	محمد شاه قاجار	۱۲۶۱ق	۱۳۴۸ق
عز السلطان (وکیل السلطنته صاحب جمع)	محمد قاسم خان	ابراهیم امین السلطان	۱۲۸۹ق	۱۳۲۶ق
عزت الدوله (قاجار)	ملک زاده خان	محمد شاه قاجار		
عزیز السلطان (ملیچک)	میرزا محمد خان			۱۳۱۸ش
عشقی (میرزاده عشقی)	سید محمد رضا	سید ابوالقاسم کردستانی	۱۲۷۲ش	۱۳۰۳ش
حصار	سید محمد کاظم	سید محمد	۱۳۰۵ق	۱۳۹۴ق
عظیم زاده (اردبیلی، قفقازی)	میرزا علی اکبر خان	کریمزاده عظیم		۱۳۲۷ق
عظیمی (نظم الملک)	میرزا باقرخان	میرزا علی اکبر خان		۱۲۶۰ش
علامه الدوله	احمد خان	محمد رحیم خان قاجار دولو	۱۲۸۳ق	۱۳۲۹ق
علاء (معین الوزراء)	حسین	میرزا محمد علی خان علاء السلطنته	۱۲۶۲ش	۱۳۴۲ش
علم (اعلم)	امیر الله	شوکت الملک محمد ابراهیم خان	۱۲۹۸ش	۱۳۵۷ش
علم (شوکت الملکه امیرقاین)	ابراهیم		۱۲۵۹ش	۱۳۳۳ش
علوی	پرتو	سید محمد صراف		۱۳۵۹
علوی (بزرگ علوی)	آقاپورگ	سید ابوالحسن	۱۲۸۳ش	
علوی (مقدم)	مهدی قلی / شهید	علی قلی		۱۲۸۲ش
علی آبادی	محمد حسین / دکتر	حبیب الله		۱۲۸۸ش
علی یاری	شیخ حسن	ملاعلی	۱۲۷۶ق	۱۳۵۸ق

شهرت	نام	نام پدر	ولادت	وفات
عمرو اعلی (تاری وردیوف، چراغ برقی)	حیدرخان	میرزا علی اکبر ارمیه‌ای سلماسی		۱۳۴۰ق
عمیدالسلطنه (عمیدالحکماء)	سید ابراهیم خان	میر سیدرضی سمنانی حکیم‌پاشا	۱۲۵۳ش	
عمید زنجانی	عباسعلی		۱۳۱۶ش	
عنایت	محمود		۱۳۱۱ش	
عنایت	حمید		۱۳۱۱ش	۱۳۶۱ش
عنقا	میرقطب الدین محمد	جلال‌الدین علی میر ابوالفضل	۱۲۸۶	
عنقا	محمد صادق	میرقطب الدین محمد	۱۲۹۴ش	
عین الدوله	سلطان عبدالمجید (عبدالمجید میرزا)	احمد میرزا عضدالدوله / پسر از ۱۲۴ پسر فتح‌علیشاه	۱۲۶۱ق	۱۳۳۶ق
غفاری	حسین		۱۲۹۹ش	۱۳۲۵ش
غفاری	هادی	شهید حسین غفاری	۱۳۲۹ش	
غفاری (امین خلوت، صاحب اختیار)	غلامحسین	میرزا هاشم خان	۱۲۷۶ق	۱۳۶۶ق
غفاری کاشانی (اقبال الدوله، امین خلوت)	محمد خان	میرزا هاشم خان	۱۲۶۴ق	۱۳۴۲ق
غفاری کاشانی (امین الدوله کاشانی)	فرخ خان ابوطالب			۱۲۸۸ق
غفاری (معاون الدوله)	محمد ابراهیم میرزا ابراهیم خان	فرخ خان	۱۲۷۷ق	۱۳۳۶ق
فارسی	جلال‌الدین	علی	۱۳۱۴ش	
فاضل	جواد	میرزا ابوالقاسم	۱۲۹۵ش	۱۳۴۰ش
فاضل اردکانی (حایری)	شیخ حسین	محمد اسماعیل	۱۲۳۵ق	۱۳۱۲ق
فاضل گروس	شیخ عبدالحسین	شیخ علی صابونی کرمانشاهی	۱۲۵۹ش	۱۳۲۴ش
فاطمی (زاهدی فاطمی)	سید حسین	سید الحق		۱۳۸۹ق
فال اسیری	نضرالدین	محبی‌الدین	۱۳۰۸ش	
فال اسیری (مجتهد فال اسیری)	سید علی اکبر		۱۲۵۶ق	۱۳۱۹ق

شهرت	نام	نام پدر	ولادت	وفات
فرخزاد	فرخ	محمد	۱۳۱۲ش	۱۳۳۵ش
فرخی یزدی (تاج الشعراء)	محمد	محمد ابراهیم یزدی	۱۲۶۷ش	۱۳۱۸ش
فردوس پور	اسماعیل	غلامعلی	۱۳۱۷	
فردوست	حسین / شهید	سیف الله	۱۲۹۶ش	
فرزاد سندجی (سندجی)	مسعود	حبیب الله	۱۲۸۵ش	۱۳۶۰ش
فرزان بیروجندی	سیدمحمد		۱۲۷۳ش	۱۳۳۹ش
فرمانفرما (بصیر الدوله)	عبدالحسین میرزا	فیروز میرزا	۱۲۷۶ق	۱۳۱۸ش
فروزانفر (بدیع الزمان فروزانفر)	محمد حسن	شیخ علی درآبادی	۱۲۷۸ش	۱۳۳۹ش
فروغی	محسن / مهندس	محمد علی فروغی	حدود ۱۲۸۶ش	
فروغی (ذکاءالملک)	محمدعلی	محمد حسین ذکاءالملک	۱۲۹۴ق	۱۳۲۱ش
فروغی (ذکاءالملک، اصفهانی)	میرزا محمد حسین	آقا محمد مهدی اریاب	۱۲۵۵ق	۱۳۲۵ق
فروغی (ذکاءالملک اول)	ابوالحسن	محمد حسین خان ذکاءالملک	۱۳۰۱ق	۱۳۷۹ق
فروهر	ابوالقاسم	محمود	۱۲۵۷ش	
فروهر	داریوش	صادق	۱۳۰۷ش	
فرید محسنی	حسن	مصطفی	۱۳۱۵ق	۱۳۹۰
فسایی	میرزا حسن	میرزا حسن مجتهدین	۱۳۲۷ق	۱۳۱۶ق
فشارکی اصفهانی (طباطبایی فشارکی نجفی)	سید محمد	ابوالقاسم	۱۲۵۳ق	۱۳۱۶ق
فلسفی	نصرالله	نصرالله مستوفی	۱۲۸۰ش	۱۳۶۰ش
فلسفی	محمدتقی	شیخ محمد رضا تنکابنی	۱۳۲۷ق	
فومنی شجاع السلطنه (سردار اکرم، امیر نظام، امیر تومان، سردار کل، شجاع السلطنه)	محمد باقر	محمدخان امیرتومان		۱۳۲۶
فهم کرمانی	مرتضی	غلامرضا	۱۳۱۳ش	
فهیمی (فهم الملک)	میرزا خلیل خان	میرزا محمدرحمان	۱۲۵۹ش	

شهرت	نام	نام پدر	ولادت	وفات
فیاض بخش	محمد علی / دکتر		۱۳۲۴ش	۱۳۶۰ش
فیاض فروزانی	شیخ احمد / آپت الله	ملا مصطفی	۱۳۲۴ق	۱۴۰۷ق
فیروزآبادی	سیدمرتضی	محمد	۱۳۲۹ق	۱۴۱۰ق
فیروزآبادی	سیدرضا	عاشق حسینی	۱۳۹۰ق	۱۳۸۵ق
فیض الاسلام (آل محمد دیباج)	سید علی تقی	سید محمد	۱۲۸۴ش	۱۳۶۴ش
فقیه مقام فراهانی (فانگم مقام ثانی، میرزا علی اکبر خان، فراهانی)	علی اکبر	میرزا علی	۱۲۶۹ق	۱۳۲۹ق
قاجار	مظفرالدین شاه	ناصرالدین شاه	۱۲۶۹ق	۱۳۴۰ق
قاجار	محمد علی شاه	مظفرالدین شاه	۱۲۸۹ق	۱۳۴۳ق
قاجار	احمدشاه	محمد علی شاه	۱۳۱۵ق	۱۳۴۸ق
قاجار	محمد طاهر میرزا	اسکندر میرزا	۱۲۵۰ق	۱۳۱۶ق
قاجار (قصرالدوله)	اشرف الملوک	مظفرالدین شاه	۱۲۶۲ق	۱۳۳۴ق
قاجار (فرمانتوما)	حسین علی میرزا	فتحعلی شاه	۱۲۰۲ق	۱۲۵۱ق
قاجار (فوزانلو، اقتصاد الدوله)	سلیمان خان	محمد خان		۱۲۲۰ق
قاجار (موقر السلطنه)	حبیب الله خان	عبدالله خان	۱۲۹۶ق	۱۳۳۷ق
قاجاری (محمد الدوله)	فرهاد میرزا	عباس میرزا نایب السلطنه	۱۲۳۲ق	۱۳۰۵ق
قاضی تبریزی	سید حسین	سید احمد	۱۳۱۷ق	
قاضی تبریزی طباطبایی (علیانه طباطبایی - طباطبایی)	سید محمد حسین	سید محمد	۱۳۲۱ق	۱۴۰۲ق
قاضی طباطبایی تبریزی	سید میرزا حسین	میرزا احمد (آل قاضی تبریزی)	۱۲۵۴ق	۱۳۱۴ق
قاضی طباطبایی تبریزی (قاضی تبریزی)	سید محمد	میرزا محمد علی	۱۲۸۵ق	۱۳۶۶ق
قاضی طباطبایی (شهید محراب)	سید محمد علی	حاج میرزا باقر	۱۳۳۱ش	۱۳۰۰ش
قاضی محمد	قاضی محمد	قاضی علی	۱۲۷۹ش	۱۳۲۶ش
فراگزرلو	زین العابدین	محمد حسین خان حسام الملک	۱۳۷۵ق	۱۳۴۶ق
فراگزرلو همدانی (فرید الملک)	میرزا محمد علی خان	محمد خان	۱۲۶۳ق	۱۳۳۴ق

شهرت	نام	نام پدر	ولادت	وفات
قره گوزلو	محمد علی (محمدولی)	حسین	۱۲۹۵ش	
قره گوزلو (ساعد السلطنه، سردار اکرم بامیر نظام)	عبدالله خان	مصطفی خان اعتماد السلطنه	۱۲۳۵ش	
قره گوزلو همدانی (ناصر نایب السلطنه، مشیر حضور)	ابوالقاسم خان	احمدخان	۱۲۸۲ق	۱۳۴۶ق
قرضی	محمد ولی / سر لشکر	میرزا آقاخان	۱۲۹۲ش	۱۳۷۸ش
قره العین (زرین تاج، زکیه، طاهره)	ام سلمه فاطمه	ملا محمد صالح برغانی قزوینی	۱۲۳۳ق	۱۲۶۸ق
قریب	عبدالمعظم	میرزا علی	۱۲۹۶ق	۱۳۴۴ش
فتشهای (صهبا)	محمد رضا	ابوالقاسم	۱۲۳۴ق	۱۳۰۶ق
قمی	فخرالدین	سید ابوالقاسم		۱۳۶۲ق
قمی (حکمی)	میرزا علی اکبر	محمد مهدی یزدی قمی		۱۳۲۲ق
قمی (محدث قمی)	شیخ عباس	محمد رضا	بهاره ۱۲۱۰ق	۱۳۵۹ق
قمی (مشیر الوزراء مشاور الملک)	میرزا محمد خان	میرزا محمد علی	۱۲۵۰ق	۱۳۳۸ق
فتات آبادی	سید شمس	سید محمد حسین		۱۳۹۳ش
قوام الملک	حبیب الله خان	محمد رضا خان قوام الملک	۱۲۸۶ق	۱۳۳۴ق
قوام (قوام الملک شیرازی)	ابراهیم	حبیب الله	۱۲۶۸ش	۱۳۴۸ش
کازرونی (مجتهد حکیم، رحمت)	سید علی	عباس	۱۲۸۶/۱۲۸۷ش	۱۳۴۳ق
کاشانی	سید ابوالقاسم / آیت الله	سید مصطفی	۱۳۰۰ق	۱۳۸۱ق
کاشانی نجفی	سید ابوالقاسم	سید احمد		۱۲۸۶/۱۳۱۸ش
کاظم زاده ایرانشهر	حسین	میرزا کاظم	۱۲۶۲ش	۱۳۴۰ش
کتیرایی	مرتضی	حسین	۱۳۱۰ش	
کردی	مهدی	احمد	۱۳۱۶ش	
کردی	فاطمه		۱۳۲۵ش	
کریمی	نصرت الله		۱۳۰۳ش	
کریمی	فزاد	عبدالعلی	۱۳۳۰ش	

شهرت	نام	نام پدر	ولادت	وفات
کوازی (اجاق)	سید حسن	سید اسماعیل	۱۲۴۸ش	
کوازی (اکرام)	میر جلال الدین	محمود	۱۳۲۷	
کسروی	سید احمد	حاج پرقاسم	۱۲۶۹ش	۱۳۲۴ش
کسماچو	میرزا حسین خان	محمد ابراهیم	۱۲۸۴ق	۱۳۳۹ق
کشاورز	فریدون	محمد	۱۲۸۶ش	
کشکی	سید جعفر	ابواسحق موسوی علوی	۱۱۸۹ق	۱۲۶۷ق
کلنل وژیوی	علینقی	موسی	۱۲۶۶ش	۱۳۵۸ش
کمال الملک (غفاری کاشانی)	محمد	میرزا بزرگ	۱۲۷۷ش	۱۳۱۹ش
کهنای غروی اصفهانی	محمد حسین / آیت الله	محمد حسین معین التجار	۱۲۹۶ق	۱۳۶۱ق
کمرهای	خلیل	ابوطالب	۱۳۱۷	
کوزه کنانی	ملا احمد	عبدالله تبریزی		۱۳۲۷ق
کوهکمری تبریزی (توک)	سید حسین	سید محمد حسین		۱۳۹۹ق
کیا	حاجی علی	طاهر (حاج پیرزاده)	۱۲۸۵ش	
کیبایی	مسعود		۱۳۲۲ش	
کیوان سمیعی (سمیعی)	غلامرضا	محمد صادق	۱۲۹۲	۱۳۷۱ش
گرایی	محمد علی			
گروسی (امیرنظام، سالار عسکر، سالار لشکر)	حسینعلی خان	محمدصادق خان	۱۲۳۶ق	۱۳۱۷ق
گروسی (فاضل خان)	محمدخان		۱۱۹۸ق	۱۲۵۲ق
گزی	آخوند ملاعبدالکریم	ملا مهدی	۱۲۷۲ق	۱۳۳۹ق
گزی (سالار اقبال، سالار پرومند)	محمد کریم خان	محمد رضا	۱۳۰۶ق	۱۳۳۷ق
گلپایگانی	سید جمال الدین	سید حسین	۱۲۹۶ق	۱۳۷۷ق
گلپایگانی	سید محمد رضا / آیت الله	سید محمد باقر	۱۳۱۶ق	۱۳۷۲
گلچین معانی	احمد	میرزا علی اکبر	۱۲۹۵ش	

شهرت	نام	نام پدر	ولادت	وفات
گلستانه (احتشام السادات)	سید علی اکبر	میرزا محمد ابراهیم	۱۲۷۴	۱۳۱۹ق
گلسترخی	غسرو			۱۳۵۲ش
گل گلوب	حسین / دکتر	میرزا مهدی خان منصور الملک	۱۲۷۴ش	۱۳۶۳ش
گیلان شاه	بیژن / سر لشکر	ابوالفتح	۱۲۸۳	
گیلانی	شعبان	مهدی	۱۲۷۵ق	۱۳۴۸ق
لاری (نجفی لاری، مجتهد لاری، موسوی لاری، نجفی)	سید عبدالحسین / حجة الاسلام	عبدالله	۱۲۶۴ق	۱۳۴۲ق
لقمان ادم	محمد حسین / دکتر	فخرالاطبا میرزا زین العابدین خان لقمان الممالک	۱۲۵۸ش	۱۳۱۷ش
لقمان الممالک (زین العابدین)	معین الاطباء	میرزا محمد	۱۲۷۱ق	۱۲۹۷ش
لنکرانی	شیخ حسین	شیخ علی	۱۲۷۱ش	۱۳۶۸ش
لنکرانی (فاضل لنکرانی، موحدی، قفقاری)	شیخ محمد / آیت الله	محمدنسی	۱۳۱۰ش	
مازندرانی	عبدلهاهی	ابوالحسن		۱۳۴۹
مازندرانی	شیخ عبدالله	محمد ملا نصیر طبرسی	۱۲۵۶ق	۱۳۳۰ق
مازندرانی (حاتمی یار فروش مازندرانی)	زین العابدین	مسلم یار فروش	۱۲۲۴ق	۱۳۰۹ق
مافی (مجبر السلطنه سالار معظم، سردار مکرم، نظام السلطنه)	رضا قلی خان	حیدر قلی خان	۱۲۴۶ش	۱۳۰۳ش
مامقانی	شیخ عبدالله	محمد حسن	۱۲۹۰ق	۱۳۵۱ق
مامقانی (مماقانی)	شیخ محمد حسن	ملا عبدالله	۱۲۳۸ق	۱۳۲۳ق
ماهوریان	عبدالعلی / سرتیپ	تقی	۱۲۹۵ش	
مایل هروی	نجیب			۱۳۳۱
مترجم همایون (فرو و شی)	علی محمد	حدود	۱۲۵۴ش	۱۳۴۷ش
متین دفتری (امتیض لشکر، متین الدوله)	احمد	میرزا محمود خان	۱۲۷۵ش	۱۳۵۰ش
مجتبایی	سید فتح الله / دکتر	سیداحمد	۱۳۰۶ش	
مجتهد تبریزی	میرزا محسن	میرزا محمد	۱۲۶۷	۱۳۵۲ق

شهرت	نام	نام پدر	ولادت	وفات
مجتهد تبریزی (تبریزی، آقا مجتهد طباطبائی)	میرزا صادق	میرزا محمد	حدرد ۱۲۳۳ق	۱۳۵۱ق
مجتهد تبریزی (صفاء صفایی، مولوی تبریزی، ایروانی، آقا تبریزی، میرزا آقا تبریزی)	میرزا فضلعلی	میرزا عبدالکریم ملاباشی	۱۲۷۸ق	۱۳۳۷ق
مجتهد شبستری	محمد / حجة الاسلام	کاظم	۱۳۱۵ش	
مجتهد شبستری	محسن / حجة الاسلام	کاظم	۱۳۱۶ش	
مجتهد شریعتمدار (شریعتمدار، استرآبادی، تهرانی)	شیخ علی	محمد جعفر	۱۲۴۲ق	۱۳۱۵ق
مجتهد علی یاری تبریزی	ملاعلی	میرزا محسن	۱۲۳۶ق	۱۳۲۷ق
مجتهد کاشانی	سید مصطفی	سید حسین	۱۲۶۰ق	۱۳۳۶ق
مجدالعلماء (مجدالدین، امجد الدین)	شیخ محمد علی	آقا شیخ محمد رضا	۱۳۲۶ق	۱۴۰۳ق
مجد الملک سینکی (دبیر مهام خارجه)	محمد	میرزا علی خان	۱۲۲۸ق	۱۲۹۸ق
مجدالملک (منشی حضور، عبقری)	میرزا تقی خان	میرزا محمد خان مجدالملک سینکی لواسانی	۱۲۷۸ق	
مجدزاده (صویا)	جواد	شیخ احمد حجة الاسلام	۱۲۷۸ش	۱۳۰۶ش
مجدشاهی اصفهانی (شیخ ابوالمجد، نجفی، اصفهانی)	آقا رضا (شیخ محمد رضا)	شیخ محمد حسین	۱۲۸۷ق	۱۳۶۲ق
محاسب الدوله (مصطفی)	آقاخان	حسینقلی خان	۱۲۷۴ق	۱۳۵۶ق
محتشم السلطنه (استفداری)	حسن	میرزا محمد (سیدیق الملک)	۱۲۸۳	۱۳۶۴ق
محدث زاده	میرزا علی	شیخ عباس قمی	۱۳۳۸ق	۱۳۹۶ق
محسنی	محمدباقر	ابوالقاسم	۱۳۲۴ق	
محقق (مهکانه - سرورالدوله)	سرور	احمد مستوفی	۱۲۹۱ش	
محلانی	ذبیح الله	محمد علی	۱۳۱۰ش	۱۳۶۴ش
محلانی (آقا سلطان شهر محمد شاه)	آقاخان		۱۸۸۷م	۱۹۵۷م
محلانی شیرازی	میرزا ابراهیم	محمد علی		۱۳۳۶ق
محیط طباطبائی	سیدمحمد		۱۲۸۱ش	۱۳۷۱ش

شهرت	نام	نام پدر	ولادت	وفات
مخبرالدوله (امیرالشعراء، هدایت الله باشی تهرانی)	علی قلی	رضائلی	۱۲۴۵ق	۱۳۱۵ق
مخبرالدوله (مخبرالملک)	حسینقلی خان / سرتهب	علی قلی خان مخبرالدوله	۱۲۶۴ق	۱۳۳۵ق
مخبر الملک (هدایت)	محمد قلیخان	علیقلی خان مخبرالدوله	۱۲۴۴ش	۱۳۲۹ش
مختاری (مختار)	رکن الدین	محمد کریم خان	۱۲۶۶ش	۱۳۵۰ش
مدرس بیدآبادی اصفهانی (کاشی پز)	میرزا یحیی	میرزا اسماعیل (محمد اسماعیل)	۱۲۵۴ق	۱۳۴۹ق
مدرس تبریزی (مدرس)	محمد علی	محمد طاهر	۱۲۹۶ق	۱۳۷۳ق
مدرس قمشه‌ای اردستانی (کپویی، طباطبایی، حسینی)	سید حسن / آیت الله	سید اسماعیل	۱۲۴۹ش	۱۳۵۶ق
مدنی کاشانی	آقا رضا	ملا عبدالرسول	۱۳۲۱ق	
مرآت	اسماعیل	موسی مرآت الممالک	۱۲۷۲ش	۱۳۲۸ش
مراغه‌ای	زین العابدین	مشهدعلی	۱۲۵۵ق	۱۳۲۸ق
مرتضایی (ممتاز الملک)	مرتضی خان	میرزا جبار ناظم المهام	۱۲۸۶ق	۱۳۰۴ش
مردوخ (امام مردوخ)	شیخ حبیب الله	شیخ شکرالله	۱۲۵۶ش	۱۳۵۴ش
مزین	منصور / سرلشکر	میرزا علی اکبر	۱۲۸۱ش	
مستشار الدوله (تبریزی)	یوسف	میرزا کاظم		۱۳۱۳ق
مستشار الدوله (مدیق حضرت)	صادق خان	میرزا جواد خان	۱۲۵۵ش	۱۳۳۱ش
مستوفی الممالک (آقا - جناب آقا)	یوسف	میرزا حسن	۱۲۲۷ق	۱۳۰۳ق
مسعود	محمد	میرزا عبدالله	۱۲۸۰-۱۲۸۲ش	
مسعود انصاری (مدیر الدوله)	عبدالحسین خان	علیقلی	۱۲۷۵ش	۱۳۶۲ش
مسعودی	عباس	محمد علی	۱۲۸۰ش	۱۳۵۳ش
مشار	خان بابا		۱۲۷۹ش	۱۳۵۹ش
مشار اعظم	یوسف	میرزا جعفر خان (مستوفی)	۱۲۶۷ش	
مشار الممالک (انصاری)	علیقلی خان	میرزا حسن خان	۱۲۴۸ش	۱۳۱۹ش

شہرت	نام	نام پدر	ولادت	وفات
مشائشی	جمشید		۱۳۱۳ش	
مشفق کاشانی (کرمش)	عباس		۱۳۰۴ش	
مشکوٰۃ	سید محمد		۱۳۱۹ق	۱۳۵۹ش
مشکوٰۃ الممالک (اعتمادی)	محمد نظر	فضل اللہ خان	۱۲۹۶ق	۱۳۱۵ش
مشکین قام (سلامہ)	عبدالرسول		۱۳۲۵ق	۱۳۵۱ش
مشکینی نجفی	شیخ ابوالحسن	عبدالحسین	۱۳۰۵ق	۱۳۵۸ق
مشیرالدولہ (پیرنیا، مؤتمن الملک)	میرزا حسن خان	میرزا نصر اللہ خان	۱۲۵۰ش	۱۳۱۴ش
مشیرالدولہ (معتدالمملک)	یحییٰ	میرزا نبی خان	۱۲۴۷ق	۱۳۰۹ق
مشیرالدولہ (مهندس باشی)	میرزا جعفر خان	میرزا محمد تقی		۱۲۷۹ق
مشیرہمایون	حبیب اللہ	نصر اللہ خان، سپہسالار	۱۲۶۵ش	۱۳۴۸ش
مشہوری	فریدون	ابراہیم	۱۳۰۵ش	
مصاحب	غلامحسین		۱۲۸۹ش	۱۳۵۸ش
مصباح زادہ	شیخ عباس	شیخ اسماعیل مصباح (نجم الممالک)	۱۳۰۹ش	
مصباح روی	محمد تقی		۱۳۱۳ش	
مصدق	غلامحسین / دکتر	محمد	۱۲۸۴ش	
مصدق (مصدق السلطنت)	محمد / دکتر	میرزا ہدایت آشتیانی	۱۲۶۱ش	۱۳۴۵ش
مصطفوی	سید جواد / حجة الاسلام، دکتر	سید محسن	۱۳۰۱ش	۱۳۶۸ش
مصطفوی کاشانی	سید احمد	کاشانی / آیت اللہ	۱۳۲۶	
مصفا	مظاہر / دکتر	اسماعیل	۱۳۱۱/۱۳۰۷ش	
مصور الملک اصفہانی	محمد حسین	محمد حسن	۱۲۶۹ش	۱۳۵۶ش
مظاہری	شیخ مرتضیٰ	محمد حسن	۱۳۱۶ق	
مظفر	شیخ ابراہیم	شیخ نعمت		۱۳۳۳ق

شهرت	نام	نام پدر	ولادت	وفات
مظفر زنگه	علیقلی	حسینقلی	۱۲۸۷ش	
مظفر زنگه	محمد / مهندس	حسینقلی	۱۲۸۸ش	
معاذ	مسعود	اسماعیل	۱۲۶۷ش	
معاذ الملک	میرزا اسماعیل خان	حکیم نصیر الانبیا	۱۲۹۱	
معاون السلطه	میرزا جواد خان	میرزا نهایت الله	حدود ۱۲۲۸ش	۱۳۱۸ش
معتصم السلطه نزع	سید مهدی	سید محمدخان	حدود ۱۲۶۲ش	
معتضد السلطه	محمدحسن	علیقلی میرزا	۱۲۲۷ش	۱۳۰۷ش
معتد التجار	میرزا محسن خان	میرزا شقیع	۱۲۹۶ق	
معتدالدوله (احتشام الملک، احتشام الدوله)	عبدالمعلی	حاج فرهاد	۱۲۹۰ق	۱۳۳۸ق
معتدالسلطه (وثوق)	سید عبدالله	میرزا ابراهیم خان معتدالسلطه	۱۲۶۲ش	
معتدالملک یحییان	حسین خان		۱۲۸۸ق	
میرالسلطان (مردار)	عبدالحسین خان	کاظم وکیل الرعايا	۱۲۸۹ق	۱۳۳۹ق
معزی (آقا سردار، حسام الدوله، قاجار معزی)	نجفقلی میرزا	ابراهیم میرزا	۱۳۰۲ق	۱۳۵۹ش
معلم حبیب آبادی (حبیب آبادی، عالم حبیب آبادی)	محمد علی	زین العابدین	۱۳۰۸ق	۱۳۶۹ق
معیر الممالک (نظام الدوله)	دوست علی خان	حسین علی خان معیر الممالک	۱۲۳۶ق	۱۲۹۰ق
معتزى (بیوک معتزى)	محمد حسن (محمد حسین)	محمد حسن خان، مؤید خلوت	۱۲۸۸ش	۱۳۴۷ش
معین	محمد / دکتر	شیخ ابوالقاسم	۱۲۹۷ش	۱۳۵۰ش
معین الدوله	احمد میرزا	عباس میرزا نایب السلطه	۱۲۳۴ق	۱۳۱۰ق
معین الملک (مشیرالدوله)	محسن خان	شیخ کاظم	۱۲۳۵ق	۱۳۱۷ق
معین الملک (منشی حضور، امین الدوله)	محسن خان	حاج میرزا علی خان	۱۲۹۳ق	۱۳۲۹ش
مفاز	محمد اسماعیل	شیخ علی اکبر تبریزی	۱۲۷۲ق	۱۳۲۸ق
مفاز الملک	علی تقی خان	صادق خان	۱۳۲۷ق	
مفتح	محمد / آیت الله دکتر		۱۳۰۷ش	۱۳۵۸ش

شهرت	نام	نام پدر	ولادت	وفات
مقدم مراغه‌ای	علی محمد	فتح الله	۱۲۸۸ش	
مقدم مراغه‌ای (امتداد السلطنه)	محمد حسن خان	علی خان	۱۲۵۹ق	۱۳۱۳ق
مکارم شیرازی	ناصر / آیت الله		۱۳۰۷ش	
مکری	عزیزخان	محمد سلطان	۱۲۰۷ق	۱۲۸۴ق
ملا باشی شیرازی	سید عبدالیالی	سید محمد باقر	۱۲۹۰	۱۳۵۴
ملک	حسین		۱۳۰۴ش	
ملک	حسین		۱۲۵۵ش	۱۳۵۱ش
ملک آرا	محمد میرزا	عباس میرزا	۱۲۷۶ق	۱۳۲۴ق
ملک آرا (نایب السلطنه)	عباس میرزا	محمد شاه	۱۲۵۵ق	۱۳۱۴ق
ملک التجار	کاظم (محمد کاظم)	محمد مهدی	۱۲۶۶ق	۱۳۰۵ش
ملک الشعراء	محمودخان	محمدحسین خان عندلیب	۱۲۲۸ق	۱۳۱۱ق
ملک المتکلمین (بهشتی)	میرزا نصرالله	میرزا محسن	۱۲۷۷ق	۱۳۲۶ق
ملک زاده	مهدی خان / دکتر	میرزا نصرالله ملک المتکلمین اصفهانی	۱۲۶۰ش	۱۳۳۴ش
ملک ساسانی (خان ملک ساسانی)	احمد	محمدحسین	۱۲۶۰ش	۱۳۴۶ش
ملکوتی	میرزا مسلم / آیت الله	شیخ یوسف	۱۳۴۴ق	
ممتاز الدوله	میرزا اسماعیل خان	میرزا علی اکبر مکرم السلطنه	۱۲۵۵ش	۱۳۱۲ش
ممتاز السلطنه	صمدخان	علی اکبر	۱۲۸۴ش	۱۳۳۴ش
منتجب نیا (هدلیند)	رسول / حجة الاسلام	قنبرعدالدین	۱۳۲۷ش	
منتصر السلطان اصفهانی (عواجبه نوری)	صادق خان	مرتضی قلی	۱۲۴۷ش	
منتظری	محمد	حسینعلی	۱۳۲۳ش	۱۳۶۰ش
منتظری	حسینعلی / آیت الله	شیخ علی	۱۳۰۱ش	
مثنی پاشی (مشیرالسلطنه)	میرزا احمد	میرزا احمد		۱۳۲۹ق

شهرت	نام	نام پدر	ولادت	وفات
منشی باشی (یاغوی، سمنانی)	میرزا علی اکبر	اسماعیل منشی الالطباء		۱۲۱۷ش
منصور	حسنعلی	علی منصور (منصور الملک)	۱۳۰۲ش	۱۲۴۲ش
منصور پور	عبدالعلی / سرلشکر	عبدالکریم	۱۲۹۰ش	
منصور (منصور الملک)	علی			۱۲۵۳ش
موحدی پور (موحدی سارچی)	علی	مهدی	۱۳۲۲ش	
موحدی کرمانی	محمدعلی	عباس	۱۳۱۰ش	
موسوی یجنوردی	محمد کاظم	حسن	۱۳۲۱ش	
موسوی تبریزی (سید ریحانی موسوی تبریزی)	میرزا ابوالفضل	سید رضا	۱۳۱۴ش	
موسوی خونیته‌ها	سید محمد	سید حسین	۱۳۲۹ش	
موسوی زنجانی (فخرالدین محمد)	میرزا ابوطالب محمد	میرزا ابوالقاسم	۱۲۵۹ق	۱۳۲۹ق
مهدوی لاهیجی (سعیدی، کاسی)	شیخ مهدی	شیخ حسین	۱۳۱۳ق	۱۴۱۳ق
مهندس باشی (مشاور الدوله)	میرزا عباس خان	میرزا رضا	۱۲۵۵ق	
میر انزلی	سید مهدی	سید حسین شکوه السلطان	۱۲۸۹ش	
میرخان	سید احمد		۱۳۳۵ق	۱۳۷۲ش
میرخان	استاد سید حسین	سید مرتضی برغانی	۱۲۸۶ش	۱۳۶۱ش
میرزا کوچک خان جنگلی (کوچک خان)	یونس	میرزا بزرگ	۱۲۹۸ق	۱۳۰۰ش
میرزا ملکم خان اسفندی (قاتون، ناظم الدوله)		میرزا یعقوب خان	۱۲۴۹ق	۱۳۲۶ق
میکنده	سلیمان	میرزا علی	۱۲۳۷ش	۱۳۱۱ش
میلاتی نجفی (حسینی میلانی)	سید هادی / آیت الله	سید جعفر	۱۳۱۳ق	۱۳۹۵ق
میلپور	آرتور		۱۸۸۳م	۱۹۵۵م
مین باشیان (سالار معزز - میرپنج - غلام رضاخان)	غلامرضاخان	سفرالله خان	۱۲۴۰ش	۱۳۱۴ش
مؤتمن الملک (انصاری، ملا محمد سعید خان)	میرزا سعید خان	میرزا سلیمان	۱۲۳۱ق	۱۳۰۱ق
مؤدب الملک (ریشارخان)	یوسف	ژول ریشار	۱۲۸۵ق	۱۳۵۴ق

شهرت	نام	نام پدر	ولادت	وفات
مؤيد الدوله (طهاسب ميرزا سرور)	طهاسب ميرزا	محمد علي ميرزا		۱۲۹۷ق
ناثل خالري (خالري)	پرويز	ميرزا ابوالحسن	۱۲۹۲ش	۱۳۶۹ش
ناطق نوري	علي اڪبر / حجة الاسلام	شيخ ابوالقاسم	۱۳۲۲ش	
ناظم الاسلام كرماني	ميرزا محمد	علي محمد شريف	۱۲۸۰ق	۱۳۳۷ق
ناظم الدوله (نظام الدوله، ناظم الملك)	ملك خان	ميرزا يعقوب	۱۲۴۹ق	۱۳۲۶ق
ناظم السلطنة (كشيلجي باشي)	عبدالله خان	محمد رحيم خان علاء الدوله	۱۲۶۲ق	۱۳۴۱ق
نائب القدر (معصوم عليشاه)	ميرزا معصوم	زين العابدين (رحمت عليشاه)	۱۲۷۰ق	۱۳۳۳ق
نائب الوزراء (مؤتمن الدوله)	مصطفى	سعيد خان	۱۲۶۴ق	۱۳۴۴ق
نائبى (مشيرالدوله، مشيرالملك، مصباح الملك)	نصرالله	محمدخان		۱۳۲۵ق
نائبى نجفى (نائبى غروي، شيخ الاسلام)	ميرزا حسين	شيخ عبدالرحيم	۱۲۷۷ق	۱۳۵۵ق
نجاني	غلامرضا/سرهنگ		۱۲۹۸ش	
نجفى زينجاني	احمد	شيخ محمدحسين	۱۳۲۴ق	۱۳۶۱ش
نجفى قوجاني	سيد حسن	سيد محمد		۱۳۲۲ش
نجم آبادي	شيخ هادي	ملا مهدي	۱۲۵۰ق	۱۳۲۰ق
نعيوان (اميرمؤثق)	محمد / شهيد	محمد بالر خان	۱۲۷۲ش	۱۳۵۵ش
نعمي گلپايگاني	ريحان الله	ملا زين العابدين	۱۳۱۷ق	
نراقي	احسان		۱۳۰۶ش	
نريمان	محمود	عون الملك	۱۲۷۲ش	۱۳۴۰ش
نسيم شمال (قزويني، گيلاني)	سيد اشرف الدين	سيد احمد حسيني قزويني	۱۲۸۲ق	۱۳۵۲ق
نشاط اصفهاني (معتمدالدوله)	سيد عبدالوهاب		۱۱۷۵ق	۱۲۴۴ق
نشأت	سيد محمد صادق		۱۲۷۵ش	۱۳۳۶ش
نصرت الدوله (فرمانفرما)	فهرود ميرزا	عباس ميرزا (نائب السلطنة)	۱۲۳۳ق	۱۳۰۳ق
نظام السلطنة (الدوله، ماني، سعد الملك)	حسينقلي خان	شريف خان ماني	۱۲۴۸ق	۱۳۲۶ق

شهرت	نام	نام پدر	ولادت	وفات
نظام الملک (لشکرنویس یاشی، امیرتومان)	میرزا عبدالوهاب خان	میرزا کاظم خان، نظام الملک	۱۲۶۵ق	۱۳۳۵ق
نظم السلطنه حکیمی (حاجی میربنج)	موسى			۱۳۲۳ش
نفیسی	سعید	علی اکبر ناظم الاطیاء	۱۲۷۴ش	۱۳۴۵ش
قشایشی (میرین الدوله)	میرزا علی اکبرخان		۱۲۶۳ق	۱۳۱۲ش
نواب صفوی	سید مجتبی	سید جواد	۱۳۰۳ش	۱۳۳۴ش
نوابی	عبدالحسین		۱۳۱۰ش	
نویخت	میرزا حبیب الله	میرزا محمد حسن شیرازی	حدود ۱۳۱۲ش	۱۳۵۶ش
نوریش	محسن / دکتر		۱۳۲۷ش	
نورعلی شاه (گنابادی)	ملاعلی	سلطان محمد گنابادی	۱۲۸۸ق	۱۳۳۷ق
نوری تهرانی کجوری	شیخ فضل الله	ملا عباس	۱۲۵۹ق	۱۳۲۷ق
نوری (نقّه الاسلام، نوری طبرسی، محدث نوری)	میرزا حسین	محمد تقی	۱۲۵۴	۱۳۲۰
نوری (صبح اول)	یحیی	میرزا عباس	۱۲۶۱/۱۲۶۲ش	۱۳۳۰ش
نوری مازندرانی حازی	شیخ فضل الله	محمد حسن		۱۳۴۵ق
نهادندی	هوشنگ / دکتر	علی اکبر	۱۳۱۲ش	
نیک بی	غلامرضا	اعزاز	۱۳۰۸ش	۱۳۵۸ش
واحدی	سید عبدالحسین	محمد رضا	۱۳۰۸ش	۱۳۳۴ش
واعظ تهرانی (واعظ اصفهانی، سلطان المتکلمین، سلطان المحققین)	شیخ محمد	ملا عباس کجوری	۱۲۷۱ق	۱۳۵۳ق
ولوق الدوله (ولوق)	میرزا حسن	میرزا ابراهیم معتمدالسلطنه	۱۲۵۴ش	۱۳۲۹ش
وحید دستگردی	هوشنگ	حسن	۱۳۰۴ش	۱۳۶۰ش
وحید دستگردی (دستگردی، ناظر اصفهانی)	حسن	محمد قاسم	۱۳۵۸ش	۱۳۲۱ش
وحیدنیا	سیف الله	عباس	۱۳۰۵ش	
وزیر الفهم (وزیر بقایا)	سلطان علیخان	محمد خان سالار الملک	۱۲۸۴ق	

شهرت	نام	نام پدر	ولادت	وفات
وزیر همایون (فائز مقام نظام الدین کاشی، غفاری کاشانی)	مهدیخان	فرخ خان	۱۲۸۲ق	۱۲۹۶ش
ولایتی	علی اکبر / دکتر	علی اصغر	۱۳۲۴ش	
هادی نجف آبادی	محمد علی / دکتر	غلامحسین	۱۳۲۷ش	
هاشمی رفسنجانی	علی اکبر	میرزا علی	۱۳۱۲ش	
هاشمی نژاد	سید عبدالکریم		۱۳۱۲ش	۱۳۶۰ش
هدایت	عبدالله / سرتیپ	غلامرضا		۱۳۴۷ش
هدایت	صادق	اعتضاد الملک	۱۲۸۱ش	۱۳۳۰ش
هدایت	علیقلی / سناتور	صنیع الدوله	۱۲۷۷ش	۱۳۵۳ش
هدایت (له باشی)	رضا قلی خان	محمد هادی خان	۱۲۱۵ق	۱۲۸۸ق
هدایت (مخبر السلطنه)	مهدی قلیخان	علیقلی خان	۱۲۸۰ق	۱۳۳۴ش
هژیر	عبدالحسین	محمد وثوق خلوت		۱۳۲۸ش
هشترودی	محسن	اسماعیل	۱۲۸۶ش	۱۳۵۵ش
همای شیرازی	محمد رضا قلیخان، میرزا محمد علی خان	بدیع خان	۱۲۱۲	۱۲۹۰ق
همایون	داریوش	نورالله	۱۳۰۷ش	
همایی (سینا)	میرزا جلال الدین	محمد نصیر (عرب)	۱۳۱۷ق	۱۴۰۰ق
هومن	محمود		۱۲۸۷ش	۱۳۵۹ش
هویدا	امیر عباس	حبیب الله هویدا (عین الملک)	۱۲۹۹ش	۱۳۵۸ش
هیدجی (حاجی آخوند - حکیم هیدجی)	ملا محمد	ملا معصوم علی	۱۲۷۰ق	۱۳۴۸ق
یزدان پناه	مرتضی / سپهبد		۱۲۷۳ش	۱۳۵۱ش
یزدی	محمد	علی	۱۳۱۰ش	
یزدی (پیشوایی یزدی)	سید علی اکبر	سید رضا عزآبادی یزدی	۱۲۸۸ق	
یضایی	سید حبیب	میرزا اسدالله منتخب السادات	۱۲۸۰ش	۱۳۶۳ش
یمین الممالک	جعفرخان	محمد رئیس	۱۲۸۴ق	۱۳۳۶ق
یمین نظام کاشی (سردار مقتدر غفاری)	عبدالحمید خان	میرزا علی اکبر	۱۲۸۸ق	۱۳۴۳ق
یوشی (انتظام الدوله، سردار امجد)	عبدالله			